

SLUŽBENI VJESNIK

BISKUPIJE KRK

God. 2011.

broj 4

BISKUPOVA RIJEČ NA POČETKU ŠKOLSKE I VJERONAUČNE GODINE

Obraćam se vama svećenici, vjeroučitelji i vjeroučiteljice, vama mladi i djeco, vama roditelji i odgojitelji. Osjećam da među vama ima onih koji sa zebnjom prihvaćaju izazov nove radne godine jer ih je dosadašnje iskustvo uvjerilo da se njihov trud iscrpljuje na neplodnom tlu.

Braćo i sestre, nijedno vrijeme pa ni ovo naše ne izmiče Božjoj providnosti i njegovim planovima. U planovima Božje suradnje s ljudskom slobodom od vijeka je predviđeno da jedan dio naših napora u nastojanju oko dobra padne na tvrdo i neplodno tlo. Ali je sigurno da Bog neće dozvoliti da svi naši napori ostanu besplodni. Jedan će dio donijeti obilat (šezdesetstruk, stotruk) plod. I radost zbog toga ploda uvijek zasjeni prošle neuspjehe. Već se u davnim vremenima govorilo da je ugodno i slatko prisjećati se minulih napora (Suavis laborum est praeteritorum memoria). Jer, vide se njihovi plodovi. Da se dočekaju plodovi treba strpljivosti. «Ne gubite dakle pouzdanja! Pripada mu velika plaća! Postojanosti vam uistinu treba da biste vršeći volju Božju zadobili obećano» (Heb 10, 35-36) reći će Apostol. Sveti biskup Ansgarije

(Oskar), rodом Francuz, prošao je čitavu Dansku propovijedajući, ali nije imao nikakvog uspjeha. U Švedskoj su ga čekali uspjesi. Bog je gospodar usjeva i vinograda, a mi pozvani da se založimo pod budnim okom Onoga u čijoj su ruci ljudska srca.

Braćo svećenici, vjeroučitelji, roditelji, ne klonimo duhom! «Ne dršći pred njima, da ne bih morao učiniti da uzdršeš pred njima» (Jr 1, 17), reći će Bog Jeremiji. Započnimo sa župskim vjeronaukom! Okupljajmo djecu i mlade na mjestima i prostorima koja imamo na raspolaganju. I priprava katekumena neka započne bez kašnjenja. Imamo iskustva na našem području da se ustrajan rad uvijek isplati.

Dobri Bog po moćnom zagovoru Marije, Kraljice apostola, ohrabrio vas i umnožio plodove vaše dobre volje.

Na sve vas zazivam Božji blagoslov.

U Krku, 4. rujna 2011.

Vaš biskup:
✠ Valter

DOKUMENTI

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA SVJETSKI MISIJSKI DAN 2011.

«KAO ŠTO MENE POSLA OTAC I JA ŠALJEM VAS» (IV 20, 21)

Prigodom Jubileja dvijetisućite sluga Božji Ivan Pavao II., na početku novog tisućljeća kršćanske ere, snažno je potvrdio nužnost obnovljenog zauzimanja da se svima donese navještaj evanđelja «istim oduševljenjem koje je bilo vlastito kršćanima prvoga sata» (Novo millennio ineunte 58). To je najdragocjenija služba koju Crkva može dati čovječanstvu i svakom pojedincu koji traži duboke razloge da živi u punini vlastiti život. Zato taj isti poziv odjekuje svake godine u proslavi Svjetskog misijskog dana. Ne prestano naviještanje evanđelja, naime, oživljuje i Crkvu, njezin žar, njezin apostolski duh, obnavlja njezine pastoralne metode kako bi bile sve prikladnije novim prilikama – također onima koje zahtijevaju novu evangelizaciju – i nadahnute misionarskim poletom: «Misija obnavlja Crkvu, učvršćuje vjeru i kršćanski identitet, ulijeva novi žar i daje nove poticaje. Vjera se snaži dok se daje! Nova evangelizacija kršćanskih naroda naći će nadahnuće i potporu u poslu sveopćeg poslanja» (Redemptoris missio 2).

Podite i naviještajte

Taj cilj neprestano oživljava slavljenje liturgije, navlastito euharistije, na kraju koje uvijek iznova odjekuje poslanje uskrsloga Isusa apostolima: «Podite...» (Mt 28, 19). Liturgija je uvijek poziv 'iz svijeta' i ponovno slanje 'u svijet' da se svjedoči ono što se iskusilo, a to je moć spasenja Božje riječi, moć spasenja Kristova uskrsnog otajstva. Svi oni koji su susreli uskrsloga Gospodina osjetili su potrebu svjedočiti o tome drugima, kako su to učinili učenici iz Emausa. Oni, nakon što su prepoznali Gospodina u lomljenju kruha, «u isti se čas digoše i vratili se u Jeruzalem. Nađoše okupljenu jedanaes-

toricu» i ispriповjediše im što im se dogodilo (Lk 24, 33-34). Papa Ivan Pavao II. poziva da budemo «budni i spremni za prepoznavanje njegova lica i za pristupanje našoj braći noseći veliku vijest: 'Vidjeli smo Gospodina!'» (Novo millennio ineunte 59)

Svima

Navještaj evanđelja namijenjen je svim narodima. Crkva je «po svojoj naravi 'misionarska' jer potječe iz poslanja Duha Svetoga u skladu s naumom Boga Oca» (Ad gentes 2). To je «milost i vlastiti poziv Crkve, njezin najdublji identitet. Ona postoji zato da evangelizira» (Evangeliu nuntiandi 14). Shodno tome, ne može se nikada zatvoriti u samu sebe. Ukorjenjuje se u određena mjesta kako bi se širila dalje. Ona, prijanjući uz Kristovu riječ i pod utjecajem njegove milosti i njegove ljubavi, svojim djelovanjem u punini i danom trenutku postaje prisutna svim ljudima i svim narodima kako bi ih privela k vjeri u Krista (usp. Ad gentes 5). Ta zadaća nije izgubila na svojoj urgentnosti. Štoviše, «misija Krista Otkupitelja, povjerena Crkvi, još uvijek je daleko od svog ispunjenja. Pogledamo li čovječanstvo općenito, na samom kraju drugog tisućljeća od njegova dolaska, vidimo da je ta misija još uvijek na svojim počecima i da se moramo svim silama staviti u njenu službu» (Redemptoris missio 1). Ne možemo mirno prijeći preko činjenice kako, i nakon dvije tisuće godina, još uvijek postoje narodi koji ne poznaju Krista i nisu još uvijek čuli njegovu poruku spasenja.

Usto, sve je više onih koji su evanđelje zaboravili i napustili, premda im je ono naviješteno, ne prepoznaju se više u Crkvi; a i mnoge sredine, također u tradicionalno krš-

ćanskim društvima, odupiru se otvaranju riječi vjere. U tijeku je kulturna promjena, kojoj doprinose također globalizacija, misaoni pokreti i vladajući relativizam, promjena koja vodi k mentalitetu i načinu života koji ne uzimaju u obzir evanđeosku poruku, kao da Bog ne postoji i koji veličaju težnju blagostanju, lakoj zaradi, karijeri i uspjehu kao svrsi života, također nauštrb moralnih vrijednosti.

Suodgovornost svih

Opće poslanje uključuje svakoga, sve i uvijek. Evanđelje nije isključivo dobro onoga koji ga je primio, već je dar koji se mora dijeliti, lijepa vijest koju treba pronositi. I taj dar-obaveza je povjerena ne samo nekima, već svim krštenima koji su «rod izabrani... sveti puk, narod stečeni da naviještate silna djela Onoga koji vas iz tame pozva k divnom svjetlu svojemu» (1 Pt 2, 9).

Ono uključuje također sve vrste djelovanja. Pozornost i surađivanje u evangelizacijskom djelu Crkve u svijetu ne mogu se ograničiti na neke trenutke ili posebne prigode, niti ih se jednako tako smije smatrati jednom od mnogih pastoralnih aktivnosti: misionarska dimenzija Crkve je bitni vidik i zato ga treba uvijek imati na umu. Važno je da bilo pojedini krštenici bilo crkvene zajednice pokazuju zanimanje za to poslanje ne samo povremeno i neredovito, već stalno, kao oblik kršćanskog života. Sam Svjetski misijski dan nije izdvojeni trenutak u godini, već je dragocjena prigoda kako bi se zaustavili u razmišljanju odgovaramo li i kako na misijski poziv; to je bitan odgovor za život Crkve.

Globalna evangelizacija

Evangelizacija je složeni proces i obuhvaća različite sastavnice. Misijska je animacija, od svih njih, uvijek osobitu pozornost davala solidarnosti. To je također jedan od ciljeva Svjetskog misijskog dana, koji, posredstvom Papinskih misijskih djela, potiče na pomoć za ostvarivanje evangelizacijskih

zadaća na misijskim područjima. Riječ je o podupiranju institucija koje su nužne za utvrđivanje i jačanje Crkve preko kateheta, sjemeništa, svećenika; kao i davanju vlastitog doprinosa poboljšanju uvjeta života osoba u zemljama u kojima vlada najveće siromaštvo, neishranjenost navlastito djece, bolesti, pomanjkanje zdravstvenih službi i službi za obrazovanje. I to spada u poslanje Crkve. Naviještajući evanđelje, ona uzima k srcu ljudski život u punom smislu. Neprihvatljivo je, govorio je sluga Božji Pavao VI., da se u evangelizaciji izostave teme koje se tiču promicanja čovjeka, pravednosti, slobode od svakog oblika tlačenja, naravno u poštivanju autonomije političke sfere. Ne zanimati se za vremenite probleme ljudskog roda značilo bi «zaboraviti lekciju iz evanđelja o ljubavi prema bližnjemu koji pati i koji je u potrebi» (Evangeliu nuntiandi 31. 34); to ne bi bilo u skladu s ponašanjem Isusa, koji je «obilazio [...] sve gradove i sela učeći po njihovim sinagogama, propovijedajući Evanđelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć» (Mt 9, 35).

Tako, suodgovornim sudjelovanjem u poslanju Crkve, vjernik postaje graditelj zajedništva, mira i solidarnosti koje nam je Krist dao te surađuje u ostvarivanju Božjeg nauma spasenja prema ljudskom rodu. Iza zove s kojima se ona suočava pozivaju kršćane da kroče zajedno s drugima, a misija ja sastavni dio toga hoda sa svima. U njoj nosimo, premda u glinenim posudama, naš kršćanski poziv, neprocjenjivo blago evanđelja, živo svjedočanstvo Isusa umrla i uskrsla, kojeg se susreće u Crkvi i u kojeg se vjeruje u Crkvi.

Neka Svjetski misijski dan oživi svima želju i radost da «idemo» ususret čovječanstvu noseći svima Krista. U njegovu vam ime od srca udjeljujem apostolski blagoslov, napose onima koji se najviše trude i trpe za evanđelje.

Iz Vatikana, 6. siječnja 2011., svetkovi-
na Bogojavljenja

Benedikt XVI.

PORUKA PAPINSKOG VIJEĆA ZA PASTORAL SELILACA I IZBJEGLICA
ZA SVJETSKI DAN TURIZMA 2011.

TURIZAM I PRIBLIŽAVANJE KULTURA

Na poticaj Svjetske turističke organizacije (STO) 27. rujna slavi se Svjetski dan turizma. Tu je inicijativu Sveta Stolica prigrlila već od prve proslave toga Dana 1980. godine.

Ovogodišnja tema «Turizam i približavanje kultura» želi istaknuti važnost putovanja u susretu među različitim svjetskim kulturama, osobito u ovim vremenima u kojima više od devet stotina milijuna ljudi putuje svijetom, što olakšavaju suvremena sredstva komunikacije i smanjeni troškovi.

Na taj način, turizam se predstavlja kao «djelatnost koja ruši barijere koje razdvajaju kulture i promiče snošljivost, poštivanje i uzajamno razumijevanje. U našem, često podijeljenom, svijetu te vrijednosti predstavljaju temelje mirnije budućnosti» (1).

Polazeći od šireg poimanja kulture koje, uz povijest odnosno umjetničku i etnografsku baštinu, obuhvaća također načine života, odnose, vjerovanja i vrijednosti, ne samo da ustanovljujemo postojanje kulturne različitosti, već, u skladu s crkvenim učiteljstvom, vrednujemo tu različitost kao pozitivnu činjenicu. Stoga «treba učiniti sve da ljudi ne samo prihvaćaju postojanje kulture drugoga», kao što to kaže Benedikt XVI., «već da se žele time obogatiti» (2), prihvaćajući naime ono što je u njoj dobro, istinito i lijepo.

Da bi se postigao taj cilj, turizam nam nudi sve svoje mogućnosti. U Svjetskom etičkom kodeksu za turizam u vezi s tim se kaže da «ako se provodi u djelo s nužnom otvorenosću duha, (turizam) predstavlja nezamjenjivi činilac osobnog samoodgoja, uzajamne snošljivosti i približavanja legitimnim razlikama među narodima i kulturama, kao i njihovim različitostima» (3). To, po svojoj naravi, može potpomoći kako susret tako i dijalog, jer nas dovodi u doticaj s drugim mjestima, tradicijama, načinima ži-

vota, svjetonazorima i poimanjima povijesti. Za sve navedeno, turizam je zasigurno povoljštena prigoda.

Međutim, osnovni je preduvjet za vođenje dijaloga znati slušati, htjeti biti poučeni od drugoga, htjeti otkriti poruku koja se skriva u svakom spomeniku, u svakoj kulturnoj manifestaciji, na jednom temelju poštivanja, bez predrasuda i isključivosti, izbjegavajući površna ili djelomična tumačenja. Zato je veoma važno i «znati prihvaćati» i «znati putovati». To podrazumijeva da turističke aktivnosti trebaju biti organizirane uz uvažavanje osebnosti, zakona i običaja zemalja prihvata, zbog čega turisti, prije polaska na putovanje, moraju prikupiti informacije o karakteristikama mjesta koje namjeravaju posjetiti. Jednako tako, zajednice koje primaju turiste i zaposleni u turizmu moraju poznavati oblike života i očekivanja turista koji ih posjećuju (4).

Polazeći od činjenice da svaka kultura sadrži u samoj sebi ograničenja, susret s različitim kulturama omogućuje obogaćenje vlastite stvarnosti. Upravo to je imao pred očima blaženi Ivan Pavao II. kada je govorio da «'različitost' koju neki smatraju tako opasnom, može postati, zahvaljujući smjernom dijalogu, izvor dubljeg shvaćanja tajne ljudskog života» (5).

Cilj pastorala turizma bit će sigurno taj da odgaja i obrazuje kršćanske vjernike da susret kultura, do kojeg može doći na putovanjima, nije izgubljena prilika, već služi kao osobno obogaćivanje, koje pomaže upoznati drugoga i upoznati same sebe.

U tome dijalogu, koji je plod približavanja kultura, Crkva ima mnogo za ponuditi. «I na kulturnom polju», ističe Benedikt XVI., «kršćanstvo ima svima za ponuditi najsnažniju snagu obnove i uzdizanja: to je ljubav Boga koja postaje ljudska ljubav»

(6). Shvaćena u gore navedenom širem smislu, kulturna baština koja izvire iz vjere, iz susreta kulture i evanđelja, koji je plod dubokog vjerskog života kršćanske zajednice, doista je neizmijerna. Sigurno da ta umjetnička djela i rad na povijesnom sjećanju imaju golemi potencijal evangelizacije, jer se uključuju u *via pulchritudinis*, put ljepote, koji je «povlašteni i očaravajući put koji omogućuje približiti se Božjem misteriju» (7).

Prvi cilj našega pastoralnog turizma mora biti taj da pokažemo pravo značenje kulturne ostavštine, nastale u toplom okrilju vjere i za slavu Božju. U vezi s tim, još uvijek odjekuju riječi blaženog Ivana Pavla II. pastoralnim djelatnicima u turizmu: «Vi surađujete na oblikovanju pogleda koji je buđenje duše za stvarnosti duha, pomažući posjetiteljima da se vinu do samih vrela vjere iz koje su potekla ova zdanja i čineći vidljivom Crkvu sazdanu od živog kamenja koja oblikuju kršćanske zajednice» (8). Zato je važno da tu baštinu predstavljamo u njezinoj autentičnosti, pokazujući je u njezinoj pravoj vjerskoj naravi, uključujući je u liturgijski kontekst u kojem je nastala i za koji je nastala.

Budući da smo svjesni da Crkva «postoji zato da naviješta evanđelje» (9), moramo se stalno pitati: kako primati osobe u svetim mjestima, naime na takav način da im pomognemo bolje upoznati i ljubiti Gospodina? Kako olakšati susret između Boga i svih ljudi koji ondje dolaze? U prvom redu treba istaknuti važnost prikladnog prihvaćanja «koje vodi računa o osobitosti svake skupine i svake osobe, očekivanjima duša i njihovih autentičnih duhovnih potreba» (10), a što se očituje u raznim sastavnicama: od najjednostavnijih pojedinosti do osobne raspoloživosti za slušanje, kroz duhovno vodstvo tijekom njihova boravka.

U vezi s tim, a sa ciljem da se unaprijedi međukulturni dijalog i stavi našu kulturnu baštinu u službu evangelizacije, dolikuje primijeniti niz konkretnih pastoralnih inici-

jativa. One se moraju uklopiti u širi program tumačenja koji, zajedno s informiranjem povijesno-kulturnog tipa, pokazuje na jasan i dostupan način izvorno i duboko značenje tih kulturnih manifestacija, služeći se u tu svrhu suvremenim i privlačnim sredstvima i korisno upotrebljavajući osobne i tehnološke resurse koji nam stoje na raspolaganju.

Među konkretnim prijedlozima je izrada turističkih itinerara koji nude posjet najvažnijim mjestima vjersko-kulturne baštine biskupija. Zajedno s tim, mora se poticati da ova budu duže otvorena te raspolagati prikladnom strukturom za prihvaćanje gostiju. U tome pogledu je važan duhovni i kulturni odgoj turističkih vodiča, a može se i proučiti mogućnost stvaranja udruga katoličkih vodiča. Važno je također izraditi «mjesne tiskovine u obliku turističkih brošura, web stranica i specijaliziranih revija o baštini, s pedagoškim ciljem da se iznesu na vidjelo duša, nadahnuće i poruka djela i sa znanstvenom analizom upravljenom k dubljem shvaćanju djela» (11).

Ne smijemo se pomiriti s tim da shvaćamo turistički posjet kao jednostavnu pred-evangelizaciju, već se moramo njome okoristiti kao platformom za ostvarivanje jasnog i izričitog naviještanja Isusa Krista.

Koristim ovu prigodu da službeno najavim proslavu VII. Svjetskog kongresa za pastoral turizma, koji će se, ako se Bogu tako svidi, održati u Cancunu u Meksiku u tjednu od 23. do 27. travnja 2012. Taj događaj, što ga priređuje naše Papinsko vijeće, u suradnji s Meksičkom biskupskom konferencijom i prelaturom Cancún-Chetumal, bit će zacijelo važna prigoda za nastavak i produbljevanje konkretnih prijedloga koje pastoral turizma zahtijeva u sadašnjem dobu.

+ *Antonio Maria Veglio*
Predsjednik

+ *Joseph Kalathiparambil*
Tajnik

Bilješke

- (1) Taleb Rifal, generalni tajnik STO-a, Poruka za Svjetski dan turizma 2011.
- (2) Benedikt XVI., Poruka u prigodi studijskog dana o dijalogu među kulturama i religijama, kojeg su organizirali Papinsko vijeće za međureligijski dijalog i Papinsko vijeće za kulturu (Messaggio in occasione della giornata di studio sul dialogo fra culture e religioni, organizzata dal Pontificio Consiglio per il Dialogo Interreligioso e dal Pontificio Consiglio della Cultura), 3. prosinca 2008.
- (3) Svjetska turistička organizacija, Svjetski etički kodeks za turizam, 1. listopada 1999., usp. Čl. 2 § 1.
- (4) Usp. Svjetska turistička organizacije, Svjetski etički kodeks za turizam, 1. listopada 1999., usp. Čl. 1.
- (5) Ivan Pavao II., Govor na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda, 5. listopada 1995., br. 10.
- (6) Benedikt XVI., Uzajamno otvaranje među kulturama je povlašteno tlo za dijalog. Govor članovima Papinskog vijeća za kulturu (La apertura reciproca fra le culture è un terreno privilegiato per il dialogo. Discorso al Pontificio Consiglio della Cultura), 15. lipnja 2007.
- (7) Benedikt XVI., Opća audijencija od 18. studenog 2009.
- (8) Ivan Pavao II., Govor sudionicima IV. Svjetskog kongresa za pastoral turizma (Discorso ai partecipanti al IV Congresso Mondiale di pastorale del turismo), 17. studenog 1990., br. 4.
- (9) Pavao VI., apostolska pobudnica Evangelii nuntiandi o evangelizaciji u suvremenom svijetu, 8. prosinca 1975., br. 14.
- (10) Papinsko vijeće za pastoral selilaca i izbjeglica, Svetište. Spomen, prisutnost i proroštvo Boga života, 8. svibnja 1999., br. 12.
- (11) Papinsko vijeće za kulturu, Završni dokument s plenarne skupštine na temu «Via pulchritudinis, povlašteni put evangelizacije i dijaloga», 27.-28. ožujka 2006.

IZJAVA O NETRPELJIVOSTI PREMA KATOLICIMA U RH KOMISIJE «IUSTITIA ET PAX» HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Komisija izražava zabrinutost zbog sve učestalijeg i otvorenijeg iskazivanja netrpeljivosti i nasilja prema katolicima u Hrvatskoj. Netrpeljivost prema katolicima i njihovim vjerskim uvjerenjima baštinjena je iz vremena komunističkog totalitarizma i nikada nije u potpunosti nestala, a u posljednje se vrijeme intenzivirala, posebice neposredno prije i nakon posjeta Svetog Oca Republici Hrvatskoj i hrvatskim katolicima.

Sa žaljenjem konstatiramo da državna tijela nisu adekvatno, po službenoj dužnosti, reagirala na otvorene izričaje netrpeljivosti prema katolicima na onaj isti način kako su reagirali kada se radilo o pravima drugih ugroženih zajednica i pojedinaca. Držimo da

treba prekinuti s praksom prozivanja i omalovažavanja katolika zbog njihove vjerske pripadnosti, njihova načina života, njihovih vjerskih uvjerenja i učenja, koja se bez ikakvih argumenta proglašavaju nazadnima. Stoga pozivamo državne institucije da ne budu pristrane i da budno paze na dostojanstvo i pravo katolika na življenje svoje vjere i izricanje svojih vjerskih uvjerenja što im jamče hrvatski zakoni.

Katolici u Hrvatskoj se ne boje nikakve argumentirane javne rasprave ili kritike, ali nikako ne mogu prihvatiti da se prešutno prihvaća njihovo omalovažavanje bez reagiranja nadležnih institucija.

Komisija poziva sve Hrvate i Hrvatice da hrabro u javnosti iznose svoje stavove o raznim temama, da ih znaju argumentirati i dobro uobličiti. Javna rasprava i izmjena argumenata s katoličkog stajališta apsolutno isključuje narušavanje dostojanstva čovjeka, napose svako nasilje koje nedvosmisleno osuđujemo.

U ovoj Izjavi namjerno nismo koristili izričaj «govor mržnje» jer ovu sintagmu držimo besadržajnim jezičnim neologizmom kojim određene skupine opravdavaju vlastite napade na one s kojima ne dijele isto mišljenje.

U Zagrebu, 27. lipnja 2011. godine

mons. dr. sc. Vlado Košić
predsjednik Iustitia et Pax

IZJAVA KOMISIJE «IUSTITIA ET PAX» HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE NEPRIHVATLJIVOST PREDLOŽENIH IZMJENA ZAKONA O TRGOVINI

U više navrata crkvene su institucije upozoravale da je potrebno uložiti napor da se uredi odnosi u sektoru trgovine, te da se radnice i radnici u trgovini zaštite od pretjeranog iscrpljivanja i od samovolje pojedinih beskrupuloznih poslodavaca, i napose od nemilosrdnosti krupnog kapitala kojemu nije u interesu ni poštivanje dostojanstva hrvatskih radnica i radnika, ni zaštita hrvatskih nacionalnih interesa. U tom smjeru učinjeni su neki pomaci, kojima je nažalost bila namijenjena sudbina «korak naprijed - dva natrag». Tako se mogu protumačiti i najnovije izmjene Zakona o trgovini usvojene na sjednici Vlade Republike Hrvatske 21. srpnja 2011. godine. Prema tom aktu može se zaključiti da Država odustaje od uređenja toga područja gospodarskoga i društvenoga života. Za takav potez nisu razvidni nikakvi valjani razlozi. Stoga iznosimo razloge zbog kojih se mora preispitati ta iznenadna odluka.

1. Očuvanje dostojanstva radnica i radnika, socijalnih i radničkih prava. Sva zakonska rješenja u društvu, a tako i cjelokupna praksa uređenja društva, moraju smjerati *općem dobru*, kako pojedinaca tako i cjelokupnoga društva. U tom je smislu iznimno važno očuvati i promicati dostojanstvo radnica i radnika, posebice onih s

nižim obrazovanjem. Naše je društvo prepuno senzacionalnih događanja, spektakularnih uhićenja, sudskih procesa, besplodnih moraliziranja. U toj buci katkad je teško čuti glas «malih ljudi», konkretnih radnika i radnica koji svakodnevno rade, ne prave skandale, ne pripadaju nikakvoj egzotičnoj skupini. Stoga ponovno dižemo glas za njih. Želimo biti glas onih koji glasa nemaju i želimo našu javnost, uključujući društvene i političke elite, učiniti osjetljivijima za zaštitu najranjivijih slojeva naše populacije. To su na poseban način radnice i radnici u trgovinama. Pred kršenjem njihovih prava javnost često zatvara oči. To, naravno, ne znači da nismo svjesni da i druge kategorije ljudi, posebice radnika u raznim gospodarskim granama, nisu u teškom stanju, ali držimo da je ova kategorija ljudi posebno ugrožena, a preko nje ugroženo je i cijelo društvo.

2. Kultura i tradicija. Prije svega, valja podsjetiti da ideja kako se niži društveni slojevi trebaju zaštititi od pretjeranog iskorištavanja nije nova. Ona se rađa u židovskom narodu prije nekih 3000 godina, kad se rađa ideja *šabata*, dana posvećenog Jahvi. Toga dana ne smije se raditi. S kršćanstvom ta ideja ulazi u zapadni civilizacijski krug i postaje kulturno dobro Zapada. Kao

takva, nedjelja se u Europi dovodi u pitanje tijekom 19. i u početku 20. stoljeća zbog industrijske i političkih revolucija, zapravo najviše zbog liberalne i komunističke ideologije. No, ubrzo se uvidjelo da premoreni radnici ne mogu dobro raditi i da je i ekonomski mnogo isplativije radnicima dati dostatan odmor. Nedjelja je ponovno došla *na udar* potkraj 20. stoljeća s razvojem globalizacijskih procesa. Prvi su na udar došli, kao i obično, upravo najranjiviji slojevi: niže obrazovani i žene koji čine većinu u sektoru trgovine.

3. **Zaštita hrvatskog društva.** Odluka Države da odustane od uređenja jednog područja društvenog života može imati dugo-ročno teške posljedice po ukupni društveni život. Ta odluka nikako nije vrijednosno neutralna. Ona pogoduje razvoju niske razine kulture *shopping mallova* koja znači veliku redukciju i eroziju autohtone hrvatske kulture. Na taj način širi se potrošački mentalitet, stvaraju se pretpostavke za zapadanje građana u *dužničko ropstvo*, a što je najvažnije, otvara se mogućnost da hrvatski građani i u drugim područjima života budu jeftini radnici bez dostatnog odmora. Krupni kapital osvaja prvo *najslabije utvrde*, a to su u našem slučaju trgovine, jer u njima rade pretežno žene s najmanje realne moći u društvu i s najlakšom mogućnošću zamjene ako se pojedinačno ili organizirano usprotive izrabljivačkoj politici poslodavaca i zakonodavaca. Trgovine su tako samo *lakmus papir* za daljnje širenje deregulacije u zaštiti rada i radnika u Hrvatskoj što već uzrokuje, a i još će više uzrokovati, mnoge negativne posljedice. Braneći slobodu nedjelje za radnice i radnike u trgovini ne branimo samo jedan poseban ceh ili sektor, već kulturu hrvatskog radništva i cjelokupnoga hrvatskog društva. Zato i upozoravamo da država mora preuzeti odgovornost za uređenje bitnih područja javnoga života, a trgovina svakako pripada jednom od njih.

4. **Zaštita državnih interesa.** Uz prvotnu nakanu zauzimanja za zaštitu dostojanstva radnica i radnika valja također obra-

titi pozornost i na zaštitu legitimnih državnih interesa. U trgovini radnici rade mjesečno i do 50 sati prekovremeno i neplaćeno. Inspekcijski nadzori koji se provode formalni su i ne sprječavaju nepravilnosti, a nije razvidno kako bi se to promijenilo. Radnici i radnice rade prosječno dva tjedna bez prekida, a katkad i po mjesec dana bez ijednoga dana odmora. To je stvarnost i pravo stanje pred kojim se zatvara oči. Takve radnice i radnici ne mogu u tom ritmu raditi cijeli životni vijek. To znači da je realno očekivati da će se dobar dio njih razboljeti, a njihova će liječenja pasti na teret države, odnosno poreznih obveznika. Time se stvara novi kontingent trajno nezaposlenih i nezaposlivih ljudi.

5. **Udar na obitelj.** Uz sve spomenuto treba uzeti u obzir još jednu bitnu činjenicu. Riječ je o pretežno ženskoj populaciji fertile dobi, a Hrvatska je u depopulaciji. Deregulirani ritam rada značajnog dijela fertile kontingenta ženâ svakako nije mjera koja ide u prilog podizanju nataliteta, nego upravo suprotno. Vezano uz obitelj i nemogućnost, posebno majki da budu u obitelji barem nedjeljom, povećava se vjerojatnost širenja delikventnog ponašanja mladih i povećanja maloljetničkog nasilja. U takvim okolnostima ulaganje sredstava u projekte suzbijanja maloljetničke delikvencije licemjerno je i posve promašeno.

6. **Turizam i trgovina.** U argumentiranju razložnosti takvih zakonskih rješenja često se navodi da je Hrvatska «turistička zemlja» pa je potrebno da trgovine budu otvorene. To je višestruko krivi argument. Naime, postoje i druge turističke zemlje, koje od turizma prihoduju mnogo više od Hrvatske i imaju jasnu regulaciju rada trgovina. S druge strane, upravo bi kanaliziranje potrošnje u ugostiteljstvo koje je poglavito, još uvijek, u rukama hrvatskih građana, povećalo prihode hrvatskih građana od turizma, ali i prihode države od poreza.

7. **Europska pravna praksa.** Ovdje valja podsjetiti na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske o tome pitanju. Odluke

Ustavnog suda moraju se poštivati, no valja upozoriti da je ta odluka iznimka u europskim razmjerima. Primjerice, njemački je Ustavni sud donio odluku o istoj problematici, u isto vrijeme kad i hrvatski, dijametralno suprotnu odluci hrvatskog Ustavnog suda. A praksa koju je naš sud doveo u pitanje uobičajena je praksa u Austriji, Francuskoj, Velikoj Britaniji. Takva odluka pogoduje krupnome kapitalu i u neravnopravan položaj dovodi radnike. Svakako, sada kada se približavamo ulasku u Europsku uniju, valjalo bi premisliti odluku koja ide na štetu hrvatskih radnika i protivna je europskoj pravnoj praksi, pa ma koja je instanca donijela.

8. **Značaj sindikata.** Sindikati imaju nezamjenjivu ulogu u zaštiti radnica i radnika u suvremenom društvu. To posebno dolazi do izražaja u turbulentnim razdobljima kakva su promjene društvenog, političkog sustava, ili ulazak u neke nove asocijacije kakav predstoji Hrvatskoj. U sadaš-

njem trenutku hrvatskim su radnicima potrebni snažni sindikati koji će znati zaštititi hrvatskog radnika od presizanja krupnog kapitala u turbulentnim tranzicijskim promjenama, kao što se to upravo događa u sektoru trgovine, a sutra već vjerojatno u mnogim ostalim sektorima gospodarskoga života. Stoga pozivamo sindikate da se još snažnije i razboritije zauzmu za hrvatske radnice i radnike, sada imajući u vidu novi kontekst Europske unije u kojemu će se Hrvatska ubrzo naći.

Nadamo se da će Vlada Republike Hrvatske i oporba u Hrvatskoj uočiti važnost ovoga pitanja i konačno ga urediti u skladu s našom kulturom, tradicijom i, posebice, djelotvornom zaštitom hrvatskih radnica i radnika.

U Zagrebu, 1. kolovoza 2011.

†Vlado Košić,
predsjednik Komisije «Iustitia et pax» HBK

IZJAVA STALNOGA VIJEĆA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Budući da se u hrvatskoj javnosti putem raznih društvenih medija ovih dana višekratno moglo čuti i čitati o sporu između Porečke i pulske biskupije i benediktinske opatije Praglia u Italiji glede imovinsko-pravih odnosa, vezanih uz crkveno zemljište na području župe Dajla u spomenutoj biskupiji, smatramo potrebnim obratiti se ponajprije vjernicima, a zatim i cijeloj hrvatskoj javnosti kako bi se pridonijelo istinitomu uvidu u stvarno stanje i kako bi se otklonio neprimjeren, obmanjujući i za cijelo naše društvo štetan pristup.

Ovo prilično zamršeno pitanje treba promatrati prije svega kao unutarcrkveno pitanje, ne zanemarujući ni ostale vidike.

Ono je proizašlo iz postupanja fašističkoga, a zatim komunističkoga režima koji su proganjali njima nepodobne ljude dokidajući temeljna ljudska prava, oduzimajući imovinu, kako pojedincima, tako i institucijama, među kojima su se našli i benediktinci u Dajli.

Naime, ne ulazeći u odluke hrvatskih pravosudnih tijela i razloge tih odluka, ostaje činjenica da je godine 1999. benediktinska imovina pripala župi Dajla u Porečkoj i pulskoj biskupiji. Ubrzo nakon toga, Biskupija i benediktinci opatije Praglia, kao dvije crkvene pravne osobe, znajući dobro što se sve događalo s oduzimanjem i vraćanjem imovine, nastoje na temelju kanonskih pro-

pisa pronaći najbolji način da ono što je vraćeno bude pravedno podijeljeno. Ne želeći ni na koji način dovoditi u pitanje Osimske i Rimske sporazume, crkveni su subjekti međusobno isključivo željeli doći do pravednosti, pri čemu je razumljivo nastojanje i jedne i druge strane da zagovara vlastite interese.

Nakon što su u rješavanju spora svoj doprinos dale Kongregacija za biskupe te Kongregacija za ustanove posvećenoga života i družbe apostolskoga života, između Porečke i pulske biskupije te benediktinske opatije Praglia došlo je do dogovora da se imovina podijeli na pola. Taj su dogovor zainteresirane strane potpisale u Rimu 17. svibnja 2006. godine. Budući da zainteresirane strane nisu mogle realizirati dogovorenu podjelu, Sveti je Otac 2008. godine imenovao kardinalsku komisiju koja je imala za cilj provesti već raniji dogovor između Porečke i pulske biskupije te benediktinske opatije Praglia. Kardinalska komisija je u studenom 2010. godine rezultate svog rada predala Svetom Ocu, na temelju kojih je on donio svoju odluku.

Nije potrebno ovdje iznositi sve moguće

razloge koji su vodili biskupa porečkoga i pulskoga mons. Ivana Milovana da ne potpiše zaključni dokument kojim se završavaju višegodišnji pregovori. No, nužno je reći da je Sveti Otac imenovao svoga povjerenika kao potpisnika toga dokumenta da bi se mogle provesti unutarcrkvene odluke kojima se nipošto nije kanilo štetiti Porečkoj i pulskoj biskupiji. Upravo suprotno, bez takvih dogovora ostali bi nejasni odnosi među institucijama unutar iste Crkve, što ne bi pridonosilo rastu u evanđeoskome duhu.

Mi biskupi i dalje ćemo - poštujući različitost stavova i mišljenja u raspravama - gajiti i razvijati crkveno zajedništvo. Ostajemo čvrsti u jedinstvu biskupske službe, osobito u poštivanju odluka i u ljubavi prema Svetomu Ocu, Svetoj Stolici te prema raznim crkvenim institucijama, zalažući se za pravednost i otklanjajući sve ono što bi moglo narušiti mir među vjernicima, narodima i državama. Kako se to pokazalo puno puta u prošlosti, samo vođeni istinom i pravednošću možemo svjedočiti i svoju ljubav prema hrvatskoj domovini.

U Zagrebu, 3. kolovoza 2011.

Stalno vijeće HBK-a

PORUKA NAŠIH BISKUPA PRIGODOM DANA HRVATSKIH MUČENIKA I
POSVETE CRKVE HRVATSKIH MUČENIKA NA UDBINI,
U SUBOTU 10. RUJNA 2011.

Draga braćo svećenici i vjernici u domovini i inozemstvu!

Konačno je došao dan kada ćemo posvetiti Crkvu hrvatskih mučenika. Radovi su započeli 2003. godine, prigodom 510. obljetnice velike hrvatske tragedije koja je bila na Krbavskom polju 9. rujna 1493. Temeljni kamen postavljen je dvije godine poslije.

S radošću smo tijekom proteklog vremena uočavali da današnji naraštaj Hrvata vjernika rado preuzima na sebe obvezu da i

projektom Crkve hrvatskih mučenika izrazi svoju zahvalnost svim žrtvama iz naše prošlosti. Time je i novim naraštajima poslana poruka da je život za braću - sve do žrtve života - najbolji залог budućnosti svakog naroda.

Hodočasnici će ove godine pred crkvom moći vidjeti kip koji predstavlja Ivana Pavla II. kako prelazi prag trećeg tisućljeća s uzdignutim križem u ruci, kao znakom koji nam svojim porukama o smislu i vrijednosti žrtve osvjetljuje put u bolju budućnost. Gra-

dnja Crkve je i započeta u ozračju poziva toga pape svim narodima, na pragu novog tisućljeća i stoljeća, da ne prepuste zaboravu svoje mučenike.

S osjećajem radosti možemo sada javiti da će do dana posvete, 10. rujna, biti dovršeni svi radovi koji su potrebni da se Crkva može posvetiti. Nakon toga preostaje daljnje unutarnje uređenje kao i uređenje okoliša, napose uređenje trase križnog puta od Krbavskog polja, simbola naših stradanja, do Crkve hrvatskih mučenika.

Pri kraju izgradnje je i memorijalni park pokraj crkve sa zidom u koji ćemo ugraditi spomen-kamenje s brojnih mjesta naših stradanja.

Crkva hrvatskih mučenika, kako je poznato, građena je darovima pojedinaca i skupina iz domovine i inozemstva. U tu svrhu pozivali smo vas dosada da se svaka župa i svaki pojedinac svojim doprinosima uključi u izgradnju crkve. Posebno smo vas pozivali da se na prvu nedjelju u rujnu u svim crkvama prikupljaju milostinja i darovi s tom nakanom. Zahvaljujući tim darovima, mogli smo redovito podmirivati sve građevinske radove.

I ove godine, draga braćo svećenici i dragi vjernici u domovini i inozemstvu, po-

zivamo da se na misama **u nedjelju 4. rujna** daje **milostinja i priberu darovi za uređenje crkve Hrvatskih mučenika na Udbini**. To će biti vidljivi znak naše vjerničke zahvalnosti prema onima koji su nas svojim žrtvama zadužili. Crkvu već sada posjećuju mnogi hodočasnici, pa vjerujemo da će je oni nakon posvete svojim prilozima moći uzdržavati i uređivati. To znači da je ovo zadnja kolekta koju raspisujemo za Crkvu hrvatskih mučenika. Milostinja neka se šalje na (nad)biskupski ekonomat, a darovi na donju adresu ili račun.

Sve kojima je to moguće pozivamo ove godine da hodočaste na Udbinu **10. rujna** na dan posvete crkve i na ovogodišnju proslavu Dana hrvatskih mučenika. **Svečana sveta misa bit će u 11 sati. Crkvu će posvetiti zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.** (Napominjemo da je prošle godine blagoslov Crkve obavio vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić.)

Tko dospije, moći će se priključiti **u 9 sati križnom putu** koji će krenuti od crkve sv. Marka na Krbavskom polju i ići prema crkvi Hrvatskih mučenika na Udbini.

Vaši biskupi

Opširnije informacije o projektu mogu se dobiti i na:

www.hr-mucenici.hbk.hr i www.gospic.hbk.hr

Brojevi računa kod Gospićko-senjske biskupije (Senjskih žrtava 36, 53000 Gospić) kod Hrvatske poštanske banke:

Kunski: br. 2390001-1100333894 (za Crkvu hrvatskih mučenika)

Devizni: 7030-01505912 (Swift:HPBZHR2X) (za Crkvu hrvatskih mučenika)

PORUKA NA POČETKU ŠKOLSKE I KATEHETSKE GODINE 2011/2012.

ZA CRKVU KOJA ŽIVI OTAJSTVO

«Postavit ću svetište svoje među njih». Kršćanska vjera poznaje Otajstvo koje pretihodi svakom ljudskom i crkvenom djelovanju. Štoviše, ono je nositelj čitavoga crkvenog djelovanja i života, kao i svakoga ljudskog napora i rada. Važno je, čini se, o dvadesetogodini djelovanja Crkve po vjeronauku u školi, ali i novih oblika pastoralno-katehetskoga rada, na poseban način iznova podsjetiti na to otajstvo. Misleći to otajstvo, ono najdublje naše kršćanske vjere i Crkve, sjećamo se izazova biblijske starozavjetne poruke, dane već proroku Ezekielu: Bog ne samo da se želi nastaniti u svom narodu, nego naviješta da za sva vremena, duboko u srcu svoga izabranoga naroda, želi izgraditi svoje svetište (usp. Ez 37, 26-28).

Današnja Crkva, osim što je pozvana biti domom Božjim, daleko je više izabrana biti graditeljicom svetišta Božjega. I upravo je to Božje svetište središnje otajstvo kršćanske vjere. Bog, koji se utjelovio u svome Sinu Isusu Kristu, nastanio se u svijetu i posvetio čovječanstvo. Crkva, skromna i sveta čuvarica tog otajstva postoji ponajprije radi proslave i života toga otajstva, otajstva istine Evanđelja, darovane i današnjem čovjeku.

Naviještanje u službi Božjega svetišta. Otajstvo Boga među ljudima Crkva slavi i živi na različite načine. Uz katehetska nastojanja vlastita župnoj zajednici, posljednjih dvadeset godina Crkva u Hrvatskoj svjedoči to otajstvo i vjeronaukom u školi te vjerskim odgojem u predškolskim ustanovama. Sudjelujući u radu odgojno-obrazovnih institucija u posljednja dva desetljeća, ona izbliza nastoji upoznati i pratiti pedagoška i druga nastojanja koja vode dobru učenika, ali i društva u cjelini. Nerijetko je Crkva i svjedokom doista teške i odgovorne zadaće koju si škola stavlja pred sebe: odgajati i svestrano pripremati učenika i mladoga čovjeka za život u društvu kakvo zapravo još ne posto-

ji. Takav doista izvorni rad, djelovanje bez postojećega uzora, popločen je stalnim promjenama, obnovama te traženjem jasnoće cilja. Taj konačni cilj pedagoških nastojanja škole - koji se sastoji u potpunom i cjelovitom ostvarenju čovjeka - često je uvjetovan novovjekovnim ekonomskim vizijama čovjeka i svijeta što ih stvaraju gospodarski interesi. Premda vizija i ciljevi ovozemnoga društva nisu uvijek identični kršćanskoj slici svijeta i čovjeka, ipak vjeronauk u školi, duboko naslonjen na središnje otajstvo vjere Crkve, nastoji ponuditi one sadržaje koje kršćanska vjera nosi u sebi. Oni su u potpunosti ostvareni u Isusu Kristu i zato ih Crkva može ponuditi i nudi ih našem društvu kao uzor kakvim ono može postati.

U službi Kristove vizije društva i čovjeka. Utemeljen na ugovorima, mudrim oblicima stalnoga dijaloga Crkve i države, vjeronauk u školi je u posljednjih dvadeset godina postao neizostavni dio kanona školskih predmeta i organiziran je u okvirima međusobnoga poštovanja i odgovornosti. Tako, bilo da je riječ o vjeroučiteljima i njihovoj izobrazbi, o sadržajima vjeronauka u školi ili njegove redovitosti unutar života škole, bilo da je riječ o nadzoru vjeronauka kao predmeta ili onih koji ga ostvaruju, uvijek je riječ o trajnom poštovanju vlastitih uloga svih koji sudjeluju u tom, možda i najvećem navjestiteljskom projektu Crkve posljednjih desetljeća. Iako se često čini da vjeronauk u školi mnogi ne promišljaju kao institucionalnu stvarnost društva, ipak se s pravom može ustvrditi da onaj tko dobro razumije vjeronauk u školi shvaća da zapravo nema proturječnosti između želje Crkve i očekivanja društva. Štoviše, vjeronauk u školi tumači sadržaje vjere i društvu nudi uzor - Kristovu viziju budućnosti - zahvaljujući i ustavnim pretpostavkama koje Katoličkoj Crkvi, ali i svim ostalim vjerskim zajedni-

cama, daju mogućnost vlastitog doprinosa u izgradnji čovjeka i suvremenoga svijeta.

U perspektivi svetosti. Upravo zbog toga nam se čini da je vrijeme da se u vjeronauku u školi obnovi onaj duh naviještanja Crkve, koji je utemeljen na najdubljem otajstvu kršćanske vjere: na Božjem svetištu među nama. Taj duh naviještanja Crkve znak je njezina puta k svetosti, koju je još papa Ivan Pavao II. proglasio jedinom istinitom perspektivom nove evangelizacije i čitavoga pastoralnog puta Crkve: «Prije svega, bez oklijevanja kažem da je perspektiva u koju treba smjestiti čitav pastoralni hod svetost» (Ulaskom u treće tisućljeće, br. 30). Pitanje naših hrvatskih biskupa: «U kojoj mjeri naš školski vjeronauk odgaja mlade za prihvatanje Isusova životnoga programa, koji označujemo riječju svetost?» predstavlja trajni izazov svih promišljanja o vjeronauku u školi (HBK, Na svetost pozvani, br. 24). Naime, postati svetim i živjeti iz sakramenta krsta zapravo je jedno! Izgradnji toga jedinstva smjera i vjeronauk u školi. Spoznaje o kršćanskoj vjeri, stečene u vjeronauku, mogu biti izvanredan pristup vjeri, no tek osobna ispovijest kršćanske vjere, koja slijedi nakon spoznaje vjeronaučnih sadržaja, vodi do osobnih životnih opredjeljenja i stavova. To pak nije ništa drugo doli oživotvorenje svetosti.

U ozračju vjere kršćanske zajednice. Osobna kršćanska opredjeljenja te stavovi svoj pravi dom i ostvarenje pronalaze poglavito u iskustvu žive i duboke vjere konkretne kršćanske zajednice. Ona, izabranica Božja, sveta i ljubljena (usp. Kol 3,12) pozvana je biti mjestom ostvarenja duhovnoga bogoslužja (usp. Rim 12,1) i vjerodostojnom

svjedokinjom stvarnosti Riječi Božje, koja dolazi do ljudi po susretu sa svjedocima koji je čine nazočnom i živom. Upravo nova pokoljenja imaju na osobit način potrebu «da budu uvedena u Riječ Božju posredstvom susreta i autentičnog svjedočanstva odrasle osobe, posredstvom pozitivnog utjecaja prijatelja i velikog društva crkvene zajednice» (usp. Benedikt XVI., *Verbum Domini*, br. 97).

Biti i izgrađivati Božje svetište. Dragi vjeroučitelji i katehete, draga braćo svećenici i redovnici, dragi vjeroučenici i dragi roditelji, biti Božje svetište je naš poziv. Izgrađivati ga - naše je poslanje.

Vas, dragi učenici, pozivamo da otkrivajte istine vjere koje su vam ponuđene u naviještanju Crkve i u liturgijskom životu vaših župnih zajednica. Zdušno ih prigrlite kao vlastiti put prema susretu s Isusom Kristom koji jedini nudi puninu života.

Dragi vjeroučitelji i katehete, draga braćo svećenici i sestre redovnice, okus te punine bio je odlučujući za vašu odluku na vjeroučiteljsku službu, na svećeništvo i na redovništvo. Ohrabrujemo vas da se osvježite na Izvoru punine života kako biste iznova zasinuli kao Božje svetište i dom njegove slave. Sjetite se da se Bog pri izgradnji svoga svetišta u nadolazećim generacijama ljudi služi i vašim nastojanjima. Neka tijekom nove školske i katehetske godine trajno nailazi na vašu raspoloživost.

U Đakovu, 28. kolovoza 2011.

+ Đuro Hranić,
predsjednik Vijeća HBK za katehizaciju

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST SA SJEDNICE KOMISIJE HBK IUSTITIA ET PAX

U Zagrebu je 27. lipnja 2011. godine, u prostorijama Tajništva Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem predsjednika Komisije HBK Iustitia et pax, sisačkog biskupa mons. dr. sc. Vlade Košića održana redovita sjednica Komisije.

Članovi komisije osvrnuli su se na reakcije na Izjavu o Međunarodnom sudu za ratne zločine u Haagu koju je Komisija objavila prije presude hrvatskim generalima. S odmakom od ovog događaja zaključeno je da je izjava bila primjerena i važna kako za konkretnu pomoć nepravedno i nevinu osuđenim tako za razumijevanje hrvatske povijesti i prilika u svjetlu kršćanskog osjećaja istine, pravde i pomirenja.

Osvrćući se na prijedlog Komisije državnim vlastima o potrebi popisa žrtava Drugog svjetskog rata i poraća, sa žaljenjem je konstatirano da ovo pitanje nije bilo ve-

zano uz popis stanovništva kako je Komisija predlagala. Komisija drži da državne institucije moraju pružiti punu pozornost ovoj problematici, osobito zbog dostojanstva žrtava totalitarnog komunističkog režima koje nisu sustavno, a ni pojedinačno popisane.

U svjetlu završetka pregovora Republike Hrvatske s Europskom unijom, koji Komisija pozdravlja, zaključeno je da će Komisija u daljnjem radu posebnu pažnju posvetiti odgovornosti društvenih i političkih elita za budućnost Hrvatske u pravnom, političkom, gospodarskom i kulturnom smislu, jer bez zaštite i promocije hrvatskih nacionalnih interesa Hrvatska ne može biti punopravna i ravnopravna članica Europske unije.

U Zagrebu, 27. lipnja 2011.

*dr. sc. Gordan Črpić
tajnik Komisije*

PRIOPĆENJE S IZVANREDNOG ZASJEDANJA HBK

– 12. SRPNJA 2011. –

Zasjedanje je održano u Zagrebu, 12. srpnja. Osvrt i analiza Apostolskog pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj 4. i 5. lipnja bila je glavna tema zasjedanja.

Izvanredno plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa i predsjednika HBK-a, održano je 12. srpnja u zgradi Hrvatske biskupske konferencije, Ksaverska cesta 12, u Zagrebu. Na zasjedanju je prisustvovao i apostolski nuncij u RH mons. Mario Roberto Cassari.

Osvrt i analiza Apostolskog pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj 4. i 5. lipnja bila je glavna tema zasjedanja. Papin pohod bio

je veliki događaj za našu Crkvu i narod koji je imao velikoga odjeka kako u Hrvatskoj tako i u inozemstvu istaknuo je u pozdravnom govoru mons. Srakić te je pročitao pismo zahvale što ga je Papa uputio predsjedniku HBK. U njemu Papa izražava duboku zahvalnost na srdačnom dočeku kao i na zauzetosti oko pripreme posjeta uz pozorno i pobožno sudjelovanje velikoga mnoštva. Papa ističe da nosi u srcu jake dojmove koje su pobudili susreti s različitim slojevima hrvatskoga naroda podsjećajući na susrete s mladima na Trgu bana Josipa Jelačića, obiteljima na Hipodromu te na molitvu Večernje s biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima, sjemeništarcima

ma, novacima i novakinjama u zagrebačkoj prvostolnici.

U svojem osvrtu na Papin pohod biskupi su posebno istaknuli veličanstveni skup na glavnom zagrebačkog trgu s kojega je snažno odjeknuo govor tišine hrvatske katoličke mladeži koja je molitvom, pjesmom i šutnjom posvjedočila svoju vjeru i oduševila mnoge. Biskupi su pohvalili bogat i sadržajan predprogram na Hipodromu te naglasili važnost poruka koje je Papa uputio u svojoj propovijedi hrvatskim katoličkim obiteljima. Istaknut je i značaj susreta u Hrvatskom narodnom kazalištu gdje je na osobit način došla do izražaja Papina otvorenost za dijalog sa svim strukturama društva.

Biskupi su zahvalili svima koji su na bilo koji način sudjelovali u organizaciji Papinog pohoda kako u Crkvi tako i na državnoj razini. Mnogi su pojedinci i skupine uložili sebe, ne žaleći truda i vremena, kako bi se

Hrvatska na najbolji način pripremila za susret sa Svetim Ocem. Među mnogim zaslužnima istaknuta je iznimna požrtvovnost te ljudski i profesionalni doprinos policijskih službenika i medicinskog osoblja.

Biskupi potiču vjernike i sve ljude dobre volje da čitaju i produbljuju poruke Svetoga Oca izrečene u Hrvatskoj kako bi one zaživjele i donijele ploda u našem narodu.

U nastavku zasjedanja biskupi su informirani o dovršetku izgradnje Crkve hrvatskih mučenika na Udbini koja će biti posećena 10. rujna. Od iduće godine Dan hrvatskih mučenika slavit će se, kako je ranije odlučeno, u zadnju subotu u kolovožu. Biskupi su upoznati sa statusom kauze sluge Božjega svećenika Miroslava Bulešića koga su komunisti ubili 24. kolovoza 1947. godine u župnoj kući u Lanišću.

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

PRIOPĆENJE SA SJEDNICE STALNOGA VIJEĆA HBK

– 3. KOLOVOZA 2011. –

Stalno vijeće Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem predsjednika HBK đakovačko osječkog nadbiskupa Marina Srakića i uz sudjelovanje svih članova Vijeća potpredsjednika HBK zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, splitsko makarskog nadbiskupa Marina Barišića i riječkog nadbiskupa Ivana Devčića, održalo je sjednicu u srijedu, 3. kolovoza

2011., u Zagrebu na kojoj je razmatralo pitanje spora između Porečko pulske biskupije i benediktinske opatije Praglia. Na dijelu zasjedanja bio je i porečko pulski biskup Ivan Milovan. Tim povodom Stalno vijeće HBK priredilo je izjavu s kojom je prvi upoznat mons. Ivan Milovan.

BISKUPOVA ČESTITKA SVETOM OCU BENEDIKTU XVI.
POVODOM 60. GODINE NJEGOVA SVEĆENIŠTVA

Krk, 20 giugno 2011

Beatissimo Padre!

Nella felice ricorrenza del sessantesimo anniversario della Sua Ordinazione Sacerdotale voglia accogliere i voti augurali che la Diocesi di Krk (Croazia), con i sacerdoti, religiosi, religiose, seminaristi e il popolo di Dio con il Vescovo desidera esprimere, raccomandando al Signore Gesù, Sacerdote Eterno, il Suo Alto Ministero.

In preparazione per la Sua visita pastorale in Croazia questa Diocesi ha innalzato preghiere e voti, chiedendo umilmente dal Padre Onnipotente copiose grazie celesti per la Sua Persona e per il buon esito della visita. E precisamente: 11312 ss. Messe, 6816 ore di adorazione, 22776 rosari, 42006 altre preghiere, 9959 opere di abnegazione e sacrifici.

Sono lieto in questa occasione di esprimere nuovamente i sentimenti di affettuosa esultanza, compiacimento e di profonda gratitudine di moltissime famiglie dalla Croazia e dall'Estero per i messaggi che Sua Santità con tanta chiarezza ha rivolto alle famiglie croate, come pure per l'incoraggiamento a tutta la Nazione Croata.

Santità, sia certo che, sull'esempio del nostro beato Cardinale Stepinac, noi saremo sempre fedeli al Successore di Pietro.

Beatissimo Padre, il Signore La conservi a lungo per il bene del Popolo di Dio e dell'Umanità intera!

Il Vescovo di Krk:

✠ Valter Župan

A SUA SANTITÀ
BENEDETTO XVI
00120 CITTÀ DEL VATICANO

ODGOVOR IZ DRŽAVNOG TAJNIŠTVA SVETE STOLICE

SEGRETERIA DI STATO

PRIMA SEZIONE - AFFARI GENERALI

Vatikan, 6. srpnja 2011.

Br. 195.000

Preuzvišeni Gospodine,

Sveti Otac je primio s radošću dragu čestitku, praćenu molitvom za Njegovu osobu, koju ste Mu Vi, zajedno sa svećenicima, redovnicima, redovnicama, svećeničkim kandidatima te u ime svih vjernika krčke biskupije, željeli uputiti prigodom 60. godišnjice Njegova svećeničkog ređenja.

Njegova Svetost Vam srdačno zahvaljuje na tom cijenjenom znaku duhovne blizine i zajedništva s Njegovom sveopćom službom te, dok zaziva od Krista Vrhovnog Svećenika obilje milosti na Vas i nad sve koji su se ujedinili s Vama u dobrim željama, od srca rado svima udjeljuje apostolski blagoslov.

Priopćujući ovo, koristim prigodu da Vas, uz osobito poštovanje, srdačno pozdravim,

odani u Kristu Gospodinu

mons. Peter B. Wells

Prisjednik Državnoga tajništva

Preuzvišeni gospodin
Mons. Valter ŽUPAN
Krčki biskup
Antuna Mahnića 18
KRK

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 425/2011.

Krk, 21. srpnja 2011.

PASTORALNO VIJEĆE BISKUPIJE KRK

U smislu dopisa Biskupskog Ordinarijata u Krku broj 301/2011. od 9. svibnja 2011. i prema Statutu Pastoralnog vijeća biskupije Krk izvršeno je predlaganje kandidata za to Vijeće. Ovime u skladu sa Statutom, a prema kan. 512 imenujem članovima Pastoralnog vijeća biskupije Krk na pet godina sljedeće osobe:

Područje otoka Krka:

1. Dean Kosić, župa Krk
2. Ivan Hrzić, župa Dubašnica
3. Jasna Gršković, župa Vrbnik
4. Vlč. Anton Bozanić, župnik i dekan u Omišlju

Područje Lošinja i Cresa

1. Vesna Španjol, župa Veli Lošinj
2. Jelena Kamalić, župa Mali Lošinj
3. Marko Kaštelan, župa Cres
4. Mons. Mladen Mrakovčić, župnik i dekan u Cresu

Područje Raba i Paga:

1. Željko Ribarić, župa Rab
2. Rajka Paparić, župa Lopar
3. Ivanka Peranić, župa Novalja
4. Vlč. Božidar Volarić, župnik u Banjolu i Mundanijama

Redovnici i redovnice:

1. Fra Zdravko Tuba, OFM Conv. Cres
2. S. Dominika Zec, milosrdna sestra sv. Križa, Krk
3. S. Mihaela Bosilj, službenica Srca I. i M. Sužan

Po službi:

1. Mons. Anton Valković, generalni vikar

Članovi na temelju čl. 8 Statuta:

1. Fjodor Stopar, Mali Lošinj
2. Matea Vidulić, Mali Lošinj
3. Mirjana Žužić, Krk

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 426/2011.

Krk, 21. srpnja 2011.

SJEDNICA BISKUPIJSKOG PASTORALNOG VIJEĆA

Ovime sazivam prvu sjednicu novoosnovanog Biskupijskog pastoralnog vijeća za **subotu, 17. rujna 2011. u 09.30 sati u dvorani Biskupskog dvora u Krku.**

Dnevni red:

1. Molitva, pozdrav
2. Statut Biskupijskog pastoralnog vijeća

3. Značenje predstojećeg Biskupijskog hodočašća u Poljsku - domovinu bl. Pape Ivana Pavla II., za budući pastoralni rad
4. Pastoralni planovi za došašće 2011. godine s naglaskom na rad s obiteljima
5. Razno

Sjednica će završiti zajedničkim objedom na koji su pozvani svi vijećnici u 12.30 sati u Biskupskom dvoru. Molim članove da, eventualnu, zapriječnost u sudjelovanju obavezno ispričaju.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 514/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

MJESEČNI DEKANATSKI SASTANCI

Nakon Svećeničke godine u kojoj su za mjesečne dekanatske sastanke bile određene teme vezane uz svećeništvo, te lanjske pastoralne godine u kojoj su dobrim dijelom ovi sastanci bili određeni pripremom Smjernica za dolično uređenje liturgijskih slavlja, neka dekani ove godine po običaju sazivaju mjesečne dekanatske sastanke. Neke teme o kojima će se raspravljati budu aktualne i životne, vezane uz pojedino pastoralno područje. Pritom će se također povesti računa da ti sastanci budu nastavak

rada o temi kojoj je posvećen skori Teološko-pastoralni tjedan za svećenike i redovnike Riječke metropolije: «Pastoral braka i obitelji u svjetlu pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj». Dekani će, kao i do sada, o održavanju pojedinog dekanatskog sastanka na vrijeme obavijestiti Biskupski ordinarijat.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

TEOLOŠKO - PASTORALNI TJEDAN
ZA SVEĆENIKE I REDOVNIKE RIJEČKE METROPOLIJE

– 26. RUJNA 2011. –

«PASTORAL BRAKA I OBITELJI U SVJETLU POHODA PAPE BENEDIKTA XVI. HRVATSKOJ»

Ovogodišnji TPT održat će se u ponedjeljak 26. rujna 2011. u Velikoj dvorani u novoj zgradi Teologije (nekadašnji Filozofski fakultet, 2. kat), Omladinska 14, Rijeka.

16.55 Završna rasprava
17.30 Zaključak programa

Program

- 8.45 Otvorenje i pozdravi
9.15 Doc. dr. sc. Božidar Mrakovčić: *Kristova ljubav kao paradigma obiteljskog života*
9.35 Mr. sc. Ivan Stošić: *Crkva kao obitelj i obitelj kao Crkva u malom*
9.55 Dr. med. Petar Krešimir Hodžić: *Obitelj pred izazovima sekularizacije*
10.15 Rasprava
10.30 Odmor
11.00 Mons. Valter Župan: *Strukture obiteljskog pastoralna*
11.20 Dr. sc. Veronika Reljac: *Novi modeli obiteljskog pastoralna*
11.40 Rasprava
12.15 Sv. misa
13.00 Domjenak (objed)
14.30 Dr. sc. Nikola Vranješ: *Obitelj – put obnove Crkve*
14.50 Prof. dr. sc. Josip Grbac: *Otvorenost obitelji životu – problem ili svjedočanstvo*
15.10 Doc. dr. sc. Alojzije Čondić: *Evangelizacijsko poslanje obitelji u društvu*
15.30 Rasprava
15.45 Odmor
16.15 Dr. sc. Natalija Bogović: *Molitva u obitelji*
16.35 Mr. sc. Tomislav Rogić: *Iskustvo jednog župnika*

Uvod u temu TPT-a

Prvi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji održan je 5. lipnja 2011. u prigodi pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj pod geslom «Zajedno u Kristu». Papa je svoje poruke iskoristio, kako je sam rekao, da «ovaj važan događaj bude prigoda za ponovno isticanje vrijednosti obiteljskog života.» Stoga je opravdano razmotriti pastoral braka i obitelji u svjetlu tog njegova pohoda jer nakon Drugog vatikanskog koncila naša domovinska Crkva cijeni taj pastoral i trudi se oko njegova usavršavanja.

Sveukupan pastoral obitelji kao osobit kategorijalni pastoral danas treba voditi računa o promjenama u strukturi društvenoga života i uspostavi novih odnosa u svim komponentama života, a napose u obitelji. U tim «izazovima sekularizacije u braku i u obitelji» nestale su mnoge vrednote, neke su na putu da iščeznu, a nastale su neke nove. Spomenuti međuodnos promjena u strukturi društvenog i kulturnog života s jedne strane i pastoralna obitelji s druge strane Crkva dobro uočava i pretače u zahtjev «evangelizacijskog poslanja obitelji u društvu».

Valja napomenuti da je papa Benedikt XVI. na zagrebačkom hipodromu upravio riječ obiteljima i naveo tvrdnju pokojnoga pape Ivana Pavla II.: «Prava obitelj, utemeljena na braku, sama je po sebi dobra vijest za svijet... U naše vrijeme sve su brojnije obitelji koje aktivno sudjeluju u evangelizaciji. U Crkvi je dozreo trenutak obitelji, a to

je također trenutak misionarske obitelji.» (Angelus, 2001.).

Papa Benedikt XVI. zaključio je svoj govor riječima: «Dragi hrvatski kršćani, osjećajte se pozvanima naviještati evanđelje cijelim svojim bićem!» I to novo shvaćanje uloge obitelji valja pretočiti u «nove modele pastorala obitelji». To su sigurno: sudjelovanje obitelji u katehezi i permanentnom obrazovanju, u kršćanskom Caritasu, u liturgijskom životu Crkve, u brizi za duhovna zvanja, u pastoralu mladih, u društvenom životu, u obrazovanju, u sredstvima društvenog priopćivanja. Obiteljski život valja smatrati temeljnom zadaćom i modelom pastorala obitelji. Suvremeni pastoral braka i obitelji valja uskladiti s tim shvaćanjem. Tek tada se može očekivati da će «obitelji naviještati evanđelje cijelim svojim bićem». Očekuje se da tom iskoraku pomogne i ovaj Teološko-pastoralni tjedan.

Upute za sudionike TPT-a:

1. TPT je pri Teologiji u Rijeci ograničen samo na jedan dan, i to samo za svećenike i redovnike. Potom se nastavlja po biskupijama i na skupovima permanentnog obrazovanja svećenika. Voditelji i moderatori generalni su vikari te predstavnici Teologije i Bogoslovnog sjemeništa.
2. Tema TPT-a sastavni je dio pastoralnog plana i programa svih četiriju biskupija.
3. Euharistijsko slavlje bit će u vanjskoj kapeli Bogoslovnog sjemeništa, a domjenak u sjemenišnoj blagovaonici.
4. Mole se sudionici da aktivno sudjeluju cijeli dan, s obzirom na to da program TPT-a čini jednu zaokruženu cjelinu.
5. U vrijeme odmora mogu se nabaviti izdanja Teologije u Rijeci i njezinih nastavnika.
6. Za euharistijsko slavlje ponijeti sa sobom albu i štolu.

Prijave:

Mole se svi koji kane sudjelovati na TPT-u neka se prijave svom biskupijskom ordinarijatu do 12. rujna, koji će Tajništvu Teologije dostaviti popis najkasnije do 19. rujna 2011. g.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 516/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

DOLAZAK BOGOSLOVA U SJEMENIŠTE «IVAN PAVAO II.» U RIJECI

Od rektora Bogoslovnog sjemeništa «Ivan Pavao II.» u Rijeci mons. Nikole Uravića dobili smo obavijest o dolasku bogoslova u sjemenište.

U Bogoslovno sjemenište treba doći 28. rujna o. g., a bogoslovi koji prvi put stupaju u sjemenište 26. rujna o.g. Bogoslovima koji po prvi put stupaju u Sjemenište napominjemo da sa sobom trebaju donijeti pribor za osobnu higijenu, odjeću za svečane zgođe i za svagdanje prilike, za radne i sportske djelatnosti te plahte i pokrivač. Sve ono što se daje na pranje mora biti označeno identi-

fikacijskim znakom odnosno inicijalima imena i prezimena.

Duhovne vježbe za sve bogoslove biti će u Domu pastoralnih susreta u Lovranu od 28. rujna navečer do 2. listopada u podne, a za one koji se pripremaju za đakonat od 6. do 12. listopada ili od 28. listopada do 2. studenog na istom mjestu.

Akadska godina na Teologiji u Rijeci počinje u ponedjeljak 3. listopada o. g. svetom misom, zazivom Duha Svetoga i inauralnim predavanjem.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 517/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

MJESEC LISTOPAD

Mjesec listopad kao i mjesec svibanj, u kršćanskoj pobožnosti posvećen je Mariji. Njoj u čast rado obavljamo listopadske pobožnosti. Svjesni smo da su dnevne brige i problemi te križevi prisutni na životnom putu svakoga od nas: mladih i starih, bolesnih i nemoćnih. Stanimo i mi tijekom ovog mjeseca pred lik Gospe i u duhu stavimo svoje brige u njene ruke.

Tijekom ovog mjeseca hodočastimo Majci Božjoj na Trsat, a ove godine baš pod nazivom «... naša Majko, naša zoro zlata...» organizira se i hodočašće naše biskupije u

Poljsku gdje je jedno od mjesta koja će se pohoditi i poznato czenstochowsko svetište na Jasnoj gori gdje je i bl. Ivan Pavao II za svoga života više puta hodočastio.

Neka nas Marija i njezin zagovor neprestano prate i nadahnjuju u svim našim pastoralnim planovima i radu. Kraljice svete krunice, majčinski bdij nad svakim članom naše biskupijske obitelji.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 469/2011.

Krk, 19. kolovoza 2011.

BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE U POLJSKU, DOMOVINU BL. IVANA PAVLA II.

– 12 – 16. LISTOPADA 2011. –

Nakon lijepih i dubokih vjerničkih iskustava na našem posljednjem zajedničkom hodočašću u Svetu Zemlju u ožujku 2010. godine, zaželjeli smo u godini proglašenja blaženim svima nam dragog blagopokojnog Pape Ivana Pavla II. hodočastiti kao biskupijska obitelj u njegovu domovinu Poljsku.

Ovime obznanjujemo da će se hodočašće održati **od srijede, 12. do uključivo nedjelje, 16. listopada**, a cijena putovanja, smještaja, prehrane i ulaznica iznosi **2.450,00 Kn**. Ovo hodočašće poduzimamo u suradnji s Turističkom agencijom «Autotrans».

Prijave se primaju isključivo u župnim uredima najkasnije do 8. rujna 2011. g. uz plaćanje pologa od 500,00 Kn (nepovratno). Prijave nakon tog datuma bit će moguće samo ukoliko bude slobodnih, nepopunjenih mjesta u autobusu. Prijavljene hodočasnike potrebno je uputiti u Turističku agenciju «Autotransa» radi sklapanja ugovora i dogovora o plaćanju ostatka cijene. Potrebno je da svaki hodočasnik ima važeću putovnicu.

Program hodočašća:

12. 10. - Polazak u ranim jutarnjim satima s usputnim stankama za odmor do Krakowa.
Dolazak u kasnim večernjim satima i smještaj u hotelu, te večera i noćenje.

13. 10. - Doručak i polazak u pravcu Auschwitza, te razgledavanje u pratnji lokalnog vodiča. U poslijepodnevnim satima odlazak prema svetištu Božanskoga Milosrđa u Krakowu, duhovni program, Sveta misa, povratak u hotel, večera i noćenje.

14. 10. - Doručak i poludnevno razgledavanje Krakowa u pratnji lokalnog vodiča. Odlazak u pravcu Wadowica, rodnog mjesta bl. Ivana Pavla II. Razgledavanje i duhovni program. Odlazak prema Czenstochowi najpoznatijem marijanskom hodočasničkom svetištu u Poljskoj. Smještaj u hodočasnički dom, večera i noćenje.

15. 10. - Cjelodnevni duhovni program u czenstochowskom svetištu uz puni pension u hodočasničkom domu.

16. 10. - Doručak, Sveta misa i povratak u Hrvatsku s usputnim zaustavljanjima. Dolazak je predviđen u kasnim večernjim satima.

Ovo hodočašće potrebno je čim prije obznaniti vjernicima te ih na njega potaknuti.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

KATEKUMENAT

Podsjećamo braću svećenike da i ove godine katekumenat treba započeti u prvom tjednu mjeseca listopada. Neka dekani sa pojedinih pastoralnih područja odrede datum početka katekumenata za njihovo područje te o tome na vrijeme obavijeste dotične župnike.

U pripremi i odvijanju katekumenata treba postupati prema našim dijecezanskim propisima, odnosno prema uputama Ordinarijata od 2003. godine. Te odredbe i upute su slijedeće:

1. Odrasli kandidati za primanje sakramenata kršćanske inicijacije pripremaju se *zajednički* na pojedinim područjima naše biskupije: u Krku za cijeli otok Krk, u Malom Lošinju za malološinski dekanat, u Cresu za creski dekanat, u Rabu za otok Rab i u Novalji za župe Lun i Novalju.

2. Kandidatima za primanje sakramenata kršćanske inicijacije izjednačuju se u pouci i one odrasle osobe koje su primile samo sakrament krštenja u djetinjstvu i nisu primile nikakve kršćanske pouke.

3. Oni koji žele pristupiti pouci za primanje sakramenata inicijacije dužni su se prijaviti vlastitom župniku do 15. rujna

svake godine. Župnik je dužan nakon toga pismeno prijaviti kandidate župniku odnosno središta gdje se obavlja priprava. U prijavi treba navesti: ime i prezime kandidata, njegovu adresu i broj telefona, te za koje sakramente kršćanske inicijacije pristupa pripravi. Župnik središta će zatim o konačno formiranoj skupini te pastoralne godine obavijestiti Biskupski ordinarijat do 25. rujna. Ukoliko bi se netko iz opravdanih razloga javio poslije 15. rujna, pastoralna razboritost nalagat će da ga se primi ako ima prave motive, ali samo i zaključno do 15. listopada.

4. Priprava kandidata mora započeti 1. listopada svake godine, održavati se barem jedanput tjedno i neprekidno trajati do Vazmenog bdijenja ili do Duhova.

5. Župnici će pak u svojoj pastoralnoj skrbi voditi računa da blagovremeno podsjetite i obavijeste zainteresirane odrasle osobe o mogućnosti katekumenata i priprave na neke od sakramenata kršćanske inicijacije koji im nedostaju, te da ih obavijeste o terminima za prijavu i početak održavanja priprave.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 519/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK

– 26. LISTOPADA 2011. –

Sazivam redoviti jesenski plenarni svećenički sastanak za srijedu, 26. listopada 2011. Sastanak će se održati u Biskupskom dvoru u Krku i imat će sljedeći

Dnevni red:

- 09.30 sati: pokorničko bogoslužje i prigoda za ispovijed u katedrali, predvodi vlč. Luka Paljević;
 10.20 sati: okrepa u atriju pred dvoranom biskupije
 10.30 sati: u dvorani: *Projekt «Unije» – upravljanje crkvenim dobrima*. O temi govore prof. dr. sc. Nenad Starc, znanstveni savjetnik na Ekonomskom institutu u Zagrebu; Anđelko

Vukšić, geodet; i Radomir Popović, dipl. ing. građ.

12.30 sati: zajednički ručak

14.00 sati: nastavak rada: obavijesti, priopćenja, razno.

Mole se oni koji imaju neko priopćenje da o tome na vrijeme obavijeste potpisanog biskupa. Ponovno pozivam sve svećenike da sudjeluju na čitavom tijeku sastanka. Toga dana, ako je potrebno, neka se otkažu večernje mise.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 520/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

19. BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE NA TRSAT

– 9. LISTOPADA 2011. –

Već od 1993. godine naša biskupija redovito hodočasti Majci Božjoj Trsatskoj. Svake se godine na ovom hodočašću okupi velik broj vjernika naše biskupije, ne samo onih koji žive na području biskupije, nego i onih koji žive u Rijeci.

I ove godine ćemo se okupiti kod Majke Božje Trsatske na drugu nedjelju mjeseca listopada, 9. listopada.

Biskup će toga dana u 11.00 sati predvoditi sv. misu u perivoju svetišta Majke Božje

Trsatske. Prije svete mise hodočasnici će imati prigodu za svetu ispovijed.

Dekani će se na svojim područjima dogovoriti sa svećenicima oko organizacije prijevoza.

Za organizaciju liturgijskog slavlja brinut će se vlč. mr. Ivan Milovčić, povjerenik za liturgiju. Liturgijsko pjevanje animirat će crkveni zbor iz Krka.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 521/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

**PASTIRSKI POHOD I SLAVLJE SVETE POTVRDE
U ŽUPAMA CRESKOG DEKANATA TE NOVALJI I LUNU**

Nakon dogovora sa župnicima creskog dekanata i Novalje i Luna ovdje se donosi raspored Biskupovog pohoda i slavlja svete potvrde u tim župama kako slijedi:

- 18. rujna: Predošćica, Dragozetići, Beli;
- 02. listopada: Valun, Lubenice;
- 30. listopada: Vrana i Orlec;
- 06. studenog: Stivan i Martinščica;
- 13. studenog: Novalja;
- 20. studenog: Cres;
- 27. studenog: Lun.

Gore naznačeni dani su nedjelje u kojima je slavlje sa svetom Potvrdom.

Kanonski pohod Novalje i Luna započet će u tjednu prije toga. O tome će se župnici dogovoriti sa biskupom i poslati prijedlog rasporeda pohoda na Ordinarijat. Nakon eventualnih izmjena i dopuna Ordinarijat će poslati župnicima konačan raspored. Izvještaj u dva primjerka treba poslati barem petnaest dana prije početka pohoda, a raspored mjesec dana ranije.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 522/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

DEKANSKE KANONSKE VIZITACIJE

Kao što je poznato u našoj se biskupiji svake četvrte godine u župi vrši kanonska vizitacija od strane Biskupskog ordinarijata, a svake druge slavi se sv. krizma (osim što se u župama Krk i Mali Lošinj svake godine slavi sv. krizma).

Ovime se određuje da se obnovi praksa dekanske vizitacije prema kan. 555 § 4. Dekani dakle neka odsada vrše dekansku vizitaciju župa na svojem području one godine kada je u njihovim dekanatima samo slavlje sv. krizme, čime će župe imati kanonsku vizitaciju svake druge godine, a naizmjenično će je vršiti Biskupski ordinarijat i Dekanski ured.

One godine kada budu dekanske vizitacije, sjedište dekanata i župu vizitirat će Biskupski ordinarijat.

Propisani Izvještaj o vjerskom stanju župe, kao i do sada, župnici će sastavljati i slati Ordinarijatu svake četvrte godine.

Nakon vizitacije župnog ureda i financijskog poslovanja župe, dekani će sastaviti zapisnik sa dekanske vizitacije i pohraniti ga u Dekanskom uredu, a kopiju poslati Biskupskom ordinarijatu.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 523/2011.

Krak, 9. rujna 2011.

TEČAJEVI PRIPRAVE ZA BRAK

Ovogodišnji jesenski Tečaj pripreve za brak održat će se za područje otoka Krka u Krku od 26. rujna do 6. listopada i to večeri od 26. do 29. rujna i od 3. do 6. listopada, za sudionike s otoka Raba u Rabu od 9. do 13. listopada, te u Novalji sredinom listopada.

Za područje otoka Lošinja tečaj će se održati od 19. do 25. rujna u Malom Lošinjju, a za područje otoka Cresa tečaj će se održati na proljeće sljedeće godine.

Neka župnici o Tečaju obavijeste sve zaručnike i mlade bračne parove te ih potaknu na sudjelovanje.

Na Tečaju mogu sudjelovati ne samo oni zaručnici koji se namjeravaju vjenčati tijekom sljedećih mjeseci nego i oni koji to planiraju učiniti kasnije; dapače i oni mladi bračni parovi koji to nisu mogli učiniti prije ženidbe. Dobro je neprestano podsjećati mlade na potrebu dobre i pravovremene pripreve na sakrament ženidbe.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 524/2011.

Krak, 9. rujna 2011.

OBITELJSKA ŠKOLA RIJEČKE METROPOLIJE

– HOTEL «MALIN» – MALINSKA, OD 21. DO 23. LISTOPADA 2011. –

Obiteljska škola za područje Riječke metropolije održat će se od 21. do 23. listopada 2011. u hotelu «Malin» u Malinskoj na Otoku Krku. Tema škole je: «Obitelj – preslika trojedinog Boga». Predavač na školi je dr. sc. Tomislav Ivančić.

Članovi Odbora za pastoral obitelji Riječke metropolije izradili su letak s prijavnicom za Školu. Ove materijale je dobila svaka župa, kako bi svećenici što uspješnije potaknuli obitelji na sudjelovanje.

Obiteljska škola će započeti u petak, 21. listopada u 17.00 sati, a završiti u nedjelju, 23. listopada oko 14.00 sati.

Za obitelji koje dođu s djecom bit će osigurano čuvanje djece, a za djecu je također predviđen posebni program.

Kotizacija po sudioniku iznosi 200 kuna, za djecu do 3 godine je gratis, a za djecu i mlade do 16 godina 50% popusta. Ostali troškovi se kao i prijašnjih godina dijele između biskupije i župa koje pošalju sudionike na Školu.

Prijave za Školu treba slati na adresu koja je naznačena na letku do ponedjeljka 10. listopada o. g. Za područje naše biskupije predviđeno je mjesta za 20 obitelji. Potičem župnike da animiraju obitelji u svojim župama kako bi ih što više sudjelovalo na ovoj školi.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 525/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

OBLJETNICA POSVETE KATEDRALE

U četvrtak 20. listopada slavimo godišnjicu posvete naše stolne crkve u Krku. Biskup će u to vrijeme biti na zasjedanju HBK, pa će toga dana prepozit Stolnoga kaptola preč. dr. Franjo Velčić slaviti sv. misu u katedrali u koncelecijaciji sa svim članovima Stolnog krčkog kaptola. Neka se zato svi

kanonici toga dana u 19.00 sati nađu u katedrali za slavlje svete mise.

Prepozit i kanonici će toga dana, nakon mise u katedrali, biti počašćeni u Biskupskom dvoru.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 526/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

SUSRET MLADIH SVEĆENIKA S BISKUPOM

Već uobičajeni godišnji susret mladih svećenika naše biskupije, zaređenih u zadnjih deset godina, s Biskupom održat će se i ove godine, i to u srijedu 16. studenoga. Toga dana u 9.30 započet će njihov susret u Biskupskom domu u Krku.

Molimo prezbitere kojih se ovo tiče da tako planiraju svoje vrijeme i pastoralne aktivnosti kako bi neizostavno sudjelovali na ovom susretu u cijelosti.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 527/2011.

Krk, 9. rujna 2011.

DUŽNOST SUDJELOVANJA NA DUHOVNIM VJEŽBAMA

Kao i svake godine, i ove smo imali mogućnost sudjelovanja na duhovnim vježbama koje smo organizirali u dva turnusa kako bi što veći broj naših svećenika na njima mogao sudjelovati te tako redovito obavljati godišnje duhovne vježbe. Svećenici se mole da se, kako ih se i inače poziva, za duhovne vježbe na vrijeme prijave te ne dolaze na njih neprijavljeni. Jednako tako pozivaju se svećenici koji možda obavljaju duhovne vježbe negdje drugdje, da o sudjelovanju na

duhovnim vježbama svakako obavijeste Ordinarijat gdje se o tome vodi evidencija za svakog svećenika. Prema našoj evidenciji neki svećenici nisu već više godina bili na duhovnim vježbama. Poziva ih se da, ukoliko nisu, u skoro vrijeme obave duhovne vježbe i o tome obavijeste Ordinarijat.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

IZ KATEHETSKOG UREDA**BISKUPIJSKO/ŽUPANIJSKO STRUČNO VIJEĆE VJEROUČITELJA
U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI I BISKUPIJSKI SUSRET
VJEROUČITELJA I ODGOJITELJICA U VJERI**

Prvo Biskupijsko/županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola i biskupijski susret vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri održat će se 03. rujna 2011. u Dvorani biskupskog doma u Krku s početkom u 9.30. Organizatori su Katehetski ured Krčke biskupije i Agencija za odgoj i obrazovanje.

Tema: «Primjena Biblije u odgojno-obrazovnom procesu». Predavanje na temu: «Biblija u katehezi» održat će mr. sc. Anđela Jelčić, profesorica na Teologiji u Rijeci. Na temu «Vjeroučitelj u evangelizacijskom poslanju Crkve» govorit će mons. Valter Župan, a nakon predavanja uslijed će rad u skupinama.

**SUSRET S PRIPRAVNICIMA NA VJEROUČITELJSKU SLUŽBU
RIJEČKE METROPOLIJE**

Susret s pripravnicima na vjeroučiteljsku službu Riječke metropolije održat će se u subotu, 01 listopada 2011. u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, podružnice Rijeka i katehetskih ureda Riječke metropolije, u dvorani Nadbiskupije u Rijeci, Ivana

Pavla II 1. Voditelj susreta bit će Tomislav Tomasić, prof., viši savjetnik za vjeronauk pri Agenciji za odgoj i obrazovanje, podružnica Rijeka. Rok prijave do 21. rujna 2011. na www.ettaedu.eu.

KATEHETSKA JESENSKA ŠKOLA ZA OSOBE S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

U organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje Katehetska škola za osobe s teškoćama u razvoju održat će se 21. i 22. listopada 2011.

Tema: «Kreativnost u vjeronaučnoj nastavi». Rok prijave do 10. listopada 2011. na www.ettaedu.eu

Mjesto održavanja: Zagreb, Župa svetog Petra, Dom bl. Alojzija Stepinca, Petričićev trg 4.

KATEHETSKA JESENSKA ŠKOLA ZA PREDŠKOLSKI VJERSKI ODGOJ

U organizaciji Nacionalnog katehetskog ureda HBK i Agencije za odgoj i obrazovanje Katehetska jesenska škola za predškolski vjerski odgoj održat će se u Međubiskupij-

skom sjemeništu, Voćarska 106, u Zagrebu 12. i 13. studenoga 2011. na temu: "Obitelj i vrtić na izvoru ljubavi. Rok prijave do 6. studenog 2011. na www.ettaedu.eu.

**BISKUPIJSKO/ŽUPANIJSKO STRUČNO VIJEĆE
VJEROUČITELJA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA**

U drugoj polovici studenoga o.g. u Cresu, održat će se Biskupijsko/županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i sred-

njih škola za pastoralna područja Cres-Lošinj i Krk. Voditelji će biti Dubravka Buničić, prof. i mr. sc. Anton Peranić.

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. BISKUP JE:

Lipanj

14. predsjedao sastanku članova Ureda za crkvenu umjetnost i kulturna dobra;
15. susreo se u Rijeci s vlč. Vranješom i B. Mrakovčićem u vezi organizacije Teološko-pastoralnog tjedna naše metropolije;
- istoga dana sudjelovao na proslavi Svetoga Vida, zaštitnika Riječke nadbiskupije;
16. s biskupima Riječke metropolije i zadarskim nadbiskupom posjetio otočje Briju-ni;
19. u Orlecu predvodio svečanu misu povodom 100. god. obnove župne crkve;
- istoga dana u Cresu susreo se sa grupom vjernika koji su mu postavljali pitanja u vezi zahvalnog govora Svetom Ocu, 5. lipnja o.g.;
23. na svetkovinu Tijelova slavio sv. misu u katedrali i vodio procesiju po Krku;
29. na svetkovinu Svetih apostola Petra i Pavla misio u katedrali;
30. u Zagrebu susreo se sa grupom vjernika na njihov zahtjev;
- istoga dana u Zagrebu priredio večeru za članove pododbora za pripremu predprograma Papinog susreta s obiteljima;

Srpanj

1. na svetkovinu Presvetog Srca sudjelovao na duhovnoj obnovi svećenika i redovnika Otoka Krka te predvodio misu;
4. na Udbini predsjedao sastanku nad/ biskupijskih povjerenika za pastoral obitelji;
5. primio u posjet g. Gari Capelli, gradonačelnika Malog Lošinja;

11. na blagdan svetog Benedikta misio u samostanskoj crkvi benediktinki u Krku;
12. sudjelovao na Izvanrednom zasjedanju HBK u Zagrebu;
13. sudjelovao na sastanku Upravnog vijeća Caritasa Biskupije Krk;
14. u Oazi Kraljice mira u Krku sudjelovao na susretu nekih obitelji iz Zagreba s predstavnicima naših obitelji iz svih naših otoka;
16. u Svetištu Majke Božje na Gorici kod Baške sa našim ovogodišnjim zlatomisticima predvodio svečanu misu povodom njihovog jubileja;
17. bio gost na ručku kod oo. Karmelićana u Krku;
23. i 24. predvodio hodočasničku misu u Svetištu Majke Božje Bistričke;
25. – 30. bio sa bogoslovima na zajedničkom ljetovanju u Oazi Kraljice mira u Krku.

Kolovoz

15. slavio svečanu misu u krčkoj katedrali;
28. sudjelovao u Zagrebu na zaključku Obiteljske ljetne škole i slavio svetu misu za sudionike i ostale vjernike u župnoj crkvi na Jordanovcu;
29. – 1. rujna sudjelovao na duhovnim vježbama kod OO. Karmelićana u Krku;

Rujan

3. sudjelovao na susretu vjeroučitelja Krčke biskupije u Krku;
4. sudjelovao u Ludbregu na proslavi 600. obljetnice ludbreškog euharistijskog čuda.

SVEĆENICI

LUKA PALJEVIĆ – se nakon završenog studija kanonskog prava u Rimu i postignutog akademskog stupnja licencijata vratio u biskupiju, te je imenovan voditeljem neposredne pripreme ovogodišnjih kandidata za đakonsko i svećeničko ređenje u okviru VI.

pastoralne godine i povjerenikom za pastoral duhovnih zvanja, dok je dosadašnji povjerenik Anton Valković razriješen te službe. Bit će također imenovan braniteljem ženidbenog veza, dok će mons. Enco Rodinis biti razriješen te službe.

HODOČAŠĆE ŽENA NA GROB MARICE STANKOVIĆ

– ZAGREB, 8. LISTOPADA 2011. –

U subotu 8. listopada smrtni je dan sl. Božje Marice Stanković. Svečano euharistijsko slavlje u 18,00 sati u zagrebačkoj Katedrali predvodit će krčki biskup mons. Valter Župan.

I ove će se godine, po treći put, organizirati hodočašće žena naše Biskupije u Zagreb, na grob službenice Božje i na sv. misu u

Katedrali, pogotovo onih koje su uključene u program duhovnog majčinstva za žene «Marica Stanković». Zbog blizine hodočašća naše Biskupije na Trsat koje će se održati sljedećeg dana, preporučuje se sudjelovanje onim ženama koje će se moći uključiti u oba događaja.

LJETOVANJE BOGOSLOVA I SJEMENIŠTARACA

Ovogodišnje ljetovanje bogoslova i sjemeništara bilo je održano u «Oazi Kraljice Mira» u župi Krk od 25. do 31.07. ove godine.

Ljetovanje je vodio vlč. Luka Paljević, a bilo je prisutno devet bogoslova, među njima i jedan novi koji će ove godine započeti sa bogoslovijom, rodom iz Malog Lošinja, te jedan sjemeništara. Ljetovanje se sastojalo od dva glavna djela: jutarnjeg koji je bio više radno usmjeren i popodnevog koji je bio rekreativni i opušteniji.

Dan smo započinjali s jutarnjom molitvom u 8 sati, nakon koje bi uslijedio doručak i predavanje o nekoj temi. Svaki je bogoslov izlagao jednu određenu temu na kojoj bi bio prisutan i jedan svećenik kompetentan za to područje; razgovaralo se o pitanju evolucije, problemu transhumaniz-

ma, pitanju liturgijskog obreda i glazbe, privatne objave te Božjeg djelovanja u svijetu, subliminarnih poruka poznatih личности i njihovih djela. Nakon izlaganja teme započela bi se rasprava koja je uvijek bila zanimljiva i obogaćujuća.

Posebno zanimljiva je bila tema o životu svetog Župnika arškog, te svjedočanstvo naših svećenika koji ove godine slave 50-tu obljetnicu svećeničkog ređenja, stoga su nam uputili svoju riječ i ohrabrenje vlč. Nikola Ilijić, vlč. Ivan Brnić i vlč. Nikola Radić.

Na izlaganjima je bio također prisutan i naš Otac Biskup koji bi na kraju progovorio o temi toga dana, a nakon toga slavio s nama svetu misu svaki dan u 12 sati, te bi nam i u homiliji uputio svoju očinsku riječ. Nakon ručka otišli bismo na kupanje do

večernje molitve koja je bila u 19 sati. Nakon večere imali smo zajedničko druženje, u srijedu navečer posjetili smo župu Punat, a u subotu župu Krk. U petak ujutro imali smo pokorničko bogoslužje koje je vodio vlč. Anđelko Badurina, župnik u Rasopasnom, te priliku za svetu ispovijed. Istog dana popodne posjetili smo špilju Biserujka i župu Stara Baška. Svoje smo ljetovanje završili u nedjelju u župi Dubašnica prisustvujući na svetoj misi koju je vodio vlč.

Luka. Nakon župnih obavijesti bogoslov Silvio iz Njivica govorio je o svome pozivu te kako se na njega odlučio, a nakon njegovog svjedočanstva bogoslovi su otpjevali jednu pjesmu. Poslije mise domaći župnik, vlč. Bogumil Dabo, nam je priredio u svome župnome stanu ručak nakon kojeg smo se svi uputili svojim kućama vidno zadovoljni ovogodišnjim ljetovanjem.

Dražan Kraljić

SVEĆENICI NA DUHOVNIM VJEŽBAMA

Duhovne vježbe za svećenike naše biskupije održane su i ove godine u dva turnusa. Prvi turnus održan je na Košljunu od 23. do 26. kolovoza, a drugi kod oo. Karmelićana od 29. kolovoza do 1. rujna 2011. Voditelj je bio o. Szentmartoni Mihaly.

Na prvom turnusu sudjelovali su: Brnić st. Ivan, Brozić Frane, Buić Ivan, Crnović Tomislav, Dajčman Krešimir, Debelić Tomislav, Depikolozvane Andrija, Depikolozvane Anton, Hendrih Marin, Ilijić Nikola, Ilijić Saša, Katunar Ivan, Kordić Petar, Kosić Marijan, Milovčić Ivan, Mrakovčić Božidar, Papić Ranko, Polonijo Mate, Rodinis

Enco, Seršić Zvonimir, Valković Anton, Velčić Franjo, Volarić Božidar, Zazinović Anton, Zec Anton i Zubović Robert.

Na drugom turnusu sudjelovali su: otac Biskup, Badurina Anđelko, Badurina Dudić Zvonimir, Bozanić Anton, Brnić Ivan ml., Dabo Bogumil, Debelić Ivan, Jurasić Ivan, Justinić Dinko, Kirinčić Vedran, Kosić Josip, Martinčić Vjekoslav, Peranić Anton, Radić Nikola, Sutora Mate, Toljanić Antun, Turčić Ivan, Valković Jerko, Vitezić Franjo, Zec Slavko, Žic Mate i Lucić Filip iz Zagrebačke nadbiskupije.

BISKUPIJSKI SUSRET ODGOJITELJICA U VJERI I VJEROUČITELJA KRČKE BISKUPIJE

U subotu, 03. rujna, uoči početka još jedne vjeronaučne godine održan je, u organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije i Agencije za odgoj i obrazovanje, Biskupijski susret vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri. Bilo je to ujedno i prvo Županjsko/biskupijsko stručno vijeće za vjeroučitelje osnovnih i srednjih škola. Ovogodišnja je tema skupa bila *Primjena Biblije u odgojno obrazovnom procesu*, te joj se pokušalo prići

komplementarno, sa vjeronaučnog područja rada i sa područja Crkvenog nauka i istraživanja Biblije. U prvom djelu susreta, nakon uvodnog pozdrava predstojnika Katehetskog ureda mr. Antona Peranića i zajedničke molitve, nazočnima se obratio otac biskup mons. Valter Župan koji je pozvao na dublje promišljanje problematike navještaja Riječi Božje vjeroučenicima, te se osvrnuo na pitanje koje se javlja u srcima svih zauzetih

navjestitelja te Riječi: kako potaknuti djecu i mlade na živi susret sa živim Bogom, što nas u tome priječi i kako nadvladati poteškoće na putu prihvaćanja dubljeg molitvenog, sakramentalnog i liturgijskog života. Nakon biskupovog izlaganja problematike nazočni su pozvani da u skupinama pokušaju dati jasne i konkretne smjernice koje bi donijele osvježenje, kako na području pristupa vjeronaučnoj materiji tako i samoj formi rada s vjeroučenicima i njihovim roditeljima sa strane vjeronauka u školi i župi.

Nakon kratke pauze, u drugom djelu susreta, predavanje na temu «Biblija u katehezi» održala je Anđela Jeličić, profesorica na katedri Svetog Pisma Staroga Zavjeta KBF-a u Zagrebu - Područni studij Teologije u Rijeci. U svojem izlaganju osobito se pozvala i oslonila na nedavno izašlu postsinodalnu apostolsku pobudnicu Svetoga Oca Benedikta XVI. biskupima, svećenicima, posvećenim osobama i vjernicima laicima o Riječi Božjoj u životu i poslanju Crkve «Verbum Domini» koja se poglavito bavi tumače-

njem, dubljim shvaćanjem i navještajem Riječi Gospodnje. Kako čitati, shvaćati i prihvaćati Bibliju u svakodnevnom životu i radu, te kako ju učiniti izazovom za druge, za vjeroučenike, pokazala je na konkretnim primjerima rada sa biblijskim tekstom i na temelju vlastitog iskustva, kako onog znanstvenog sa studija Teologije tako i onog vjeroučiteljskog iz neposrednog rada sa vjeroučenicima u školi.

Nakon završenog izlaganja uslijedila je rasprava na temu skupa i predavanja. Na samom kraju, prisutnima se obratio i prof. Tomislav Tomasić, viši savjetnik za vjeronauk pri AZZO, upoznavajući ih sa novostima sa područja zakona i pravilnika rada u školi, te je dao obavijesti o natjecanjima sa područja Vjeronauka, a mr. Anton Peranić ukratko je govorio o planu rada Katehetskog ureda. Skup je završio ugodnim druženjem u opuštenom ozračju i zajedničkim ručkom.

Marko Karčić

IN MEMORIAM**UMRO UMIROVLJENI KRIŽEVAČKI BISKUP SLAVOMIR MIKLOVŠ
(1934 – 2011.)**

U Ruskom Krsturu u Vojvodini pokopan je 23. srpnja umirovljeni 28. marčansko-križevački ili 12. križevački biskup Slavomir Miklovič, koji je 21. srpnja umro u novosadskoj bolnici.

Sprovodnu liturgiju i obrede u tamošnjoj grkokatoličkoj katedrali Sv. Nikole vodio je apostolski egzarh za grkokatolike u Srbiji i Crnoj Gori biskup Đuro Džudžar, uz sudjelovanje: apostolskog nuncija u Republici Srbiji nadbiskupa Orlanda Antoninija, zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića, beogradskog nadbiskupa Stanislava Hočevara, srijemskoga biskupa Đure Gašparovića i subotičkoga Janoša Penzeša, skopskog biskupa i egzarha za grkokatolike u Makedoniji Kire Stojanova, grkokatoličkih ordinarija iz Slovačke, nadbiskupa Jana Babiaka iz Prešova i biskupa Petera Rusnaka iz Bratislave, te 60-tak svećenika istočnoga i zapadnog obreda, redovnica i brojnih vjernika.

Nakon «posljednjeg cjelova» tj. oproštajnog ljubljenja križa uz pokojnikov odar, križevački biskup Nikola Kekić ukratko je opisao životni, svećenički i biskupski put biskupa Slavomira Mikloviča, posebno istaknuvši njegovu pastirsku skrb za grkokatoličke vjernike ne samo na području nekadašnje Jugoslavije, nego i u Slovačkoj i Ukrajini.

Za vrijeme njegova upravljanja Križevačkom eparhijom osnovana je župa u Slavonskom Brodu, te pastoralni centar za grkokatolike u Samoboru i u Jastrebarskom, a za svećenike svoje biskupije zaredio je 25 svećenika.

Prigodne govore održali su i kardinal Bozanić u ime Hrvatske biskupske konferencije i Zagrebačke metropolije kojoj pripada Križevačka biskupija; nuncij Antonini,

koji je pročitao sućut državnog tajnika Svete Stolice kardinala Tarcisija Bertonea; nadbiskup Babiak, podsjetivši na nekadašnje dolaske pokojnog biskupa u Slovačku, Češku i Ukrajinu u doba komunističke strahovlade, kada nije bio dopušten ustroj crkvene hijerarhije, u kojima je redio svećenike za tamošnje grkokatoličke vjernike; biskup Stojanov, evociravši lik biskupa Mikloviča kojemu je bio tajnik u Zagrebu; te ing. Nikola Hribar u ime Djela Marijina u Hrvatskoj (fokolarina) čiji je član i svesrdni podupiratelj biskup Miklovič bio.

Na kraju su svećenici ponijeli biskupov lijes zajedno s još četiri lijesa iz katedralne kripte, u kojima su bili položeni grkokatolički biskupi: Dionizije Njaradi, Gabrijel Bukatko, Joakim Segedi i Joakim Herbut, te ih sve položili u novosagrađenu kriptu u svetištu pored katedrale.

Biskup Miklovič rođen je 16. svibnja 1934. u grkokatoličkoj župi Đurđevo u Bačkoj, u osmeročlanoj obitelji oca Simeona i majke Verone rođene Gnip. Osnovnu školu završio je u Đurđevu, pohađao je klasičnu gimnaziju u Rijeci a završio je u Pazinu, a studij je završio diplomiravši na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Za svećenika ga je zaredio 7. srpnja 1964. u župnoj crkvi Rođenja Presvete Bogorodice u Đurđevu, u kojoj je bio i kršten, križevački biskup Bukatko. Najprije je bio kapelan u Ruskom Krsturu do 1968. kada preuzima kratko upravljanje župe Vukovaru jer je već 1969. imenovan za duhovnika u grkokatoličkom sjemeništu u Zagrebu. Istodobno je obavljao i dužnost ekonoma i kancelara Križevačke biskupije. Za križevačkog biskupa imenovan je 2. veljače 1983. godine, a biskupsku posvetu primio je 25. ožujka iste godine u Ruskom Krsturu. Biskupsku je službu obavljao sve do umirovljenja g. 2009.

SADRŽAJ 4/2011.

BISKUPOVA RIJEČ NA POČETKU ŠKOLSKE I VJERONAUČNE GODINE	133
DOKUMENTI.....	134
Poruka Pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan 2011.	134
Poruka Papinskog vijeća za pastoral selilaca i izbjeglica za Svjetski dan turizma 2011. Turizam i približavanje kultura	136
Izjava o netrpeljivosti prema katolicima u RH komisije «Iustitia et pax» HBK	138
Izjava Komisije «Iustitia et pax» HBK: Neprihvatljivost predloženih izmjena Zakona o trgovini	139
Izjava Stalnoga vijeća HBK	141
Poruka naših biskupa prigodom Dana hrvatskih mučenika i posvete Crkve hrvatskih mučenika na Udbini, u subotu 10. rujna 2011.	142
Poruka na početku školske i katehetske godine 2011/2012 mons. Đure Hranića.....	144
Priopćenje za javnost sa sjednice Komisije HBK Iustitia et pax	146
Priopćenje s izvanrednog zasjedanja HBK (12. 7. 2011.)	146
Priopćenje sa sjednice Stalnoga vijeća HBK (3. 8. 2011.)	147
BISKUPOVA ČESTITKA SVETOM OCU BENEDIKTU XVI. povodom 60. godišnjice njegova svećeništva.....	148
Odgovor iz Državnog tajništva Svete Stolice	149
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	150
Pastoralno vijeće Biskupije Krk.....	150
Sjednica biskupijskog Pastoralnog vijeća	150
Mjesečni dekanatski sastanci	151
Teološko - pastoralni tjedan za svećenike i redovnike Riječke metropolije (26.9.2011.).....	152
Dolazak bogoslova u sjemenište «Ivan Pavao II.» u Rijeci	154
Mjesec listopada.....	154
Biskupijsko hodočašće u Poljsku, domovinu bl. Ivana Pavla II. (12 – 16. 10. 2011.) ..	155
Katekumenat	156
Plenarni svećenički sastanak (26. 10. 2011.)	157
19. Biskupijsko hodočašće na Trsat (9. 10. 2011.)	157
Pastirski pohod i slavlje svete potvrde u župama Creskog dekanata te Novalji i Lunu	158
Dekanske kanonske vizitacije	158
Tečajevi pripreme za brak	159
Obiteljska škola Riječke metropolije (Malinska, od 21. do 23. 10. 2011.).....	159

Obljetnica posvete katedrale (20. 10. 2011.)	160
Susret mlađih svećenika s biskupom	160
Dužnost sudjelovanja na duhovnim vježbama	160
IZ KATEHETSKOG UREDA	161
Biskupijsko/županijsko stručno vijeće vjeroučitelja u osnovnoj i srednjoj školi i biskupijski susret vjeroučitelja i odgojiteljica u vjeri.....	161
Susret s pripravnicima na vjeroučiteljsku službu Riječke metropolije	161
Katehetska jesenska škola za osobe s teškoćama u razvoju	161
Katehetska jesenska škola za predškolski vjerski odgoj	161
Biskupijsko / županijsko stručno vijeće vjeroučitelja osnovnih i srednjih škola	162
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	162
O. Biskup	162
Svećenici: vlč. Luka Paljević.....	163
Hodočašće žena na grob Marice Stanković (8. 10. 2011.)	163
Ljetovanje bogoslova i sjemeništara	163
Svećenici na duhovnim vježbama	164
Biskupijski susret odgojiteljica u vjeri i vjeroučitelja Krčke biskupije.....	164
IN MEMORIAM	166
Umro umirovljeni križevački biskup Slavomir Miklovič.....	166

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: bisk.ordinarijat.krk@ri.t-com.hr

Odgovara: mons. Valter Župan, biskup

Uredili: A. Valković, S. Zec, I. Žužić